Dziś 12 stron w tym „Mój Światek”

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI »ISKRA«

ROK XXVIII Niedziela 10 października 1937 r. Nr. 279

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztowa Zł. 2.50

UNIA CH. D. i N. P. R.

Utworzenie stronnictwa liberalno-chrześcijańsko-narodowego

WARSZAWA, 9.10 (tel. wł.). Dzisiaj w niedzielę o godz. 11 w sali Stowarzyszenia techników przy ul. Czackiego w Warszawie odbędzie się „Kongres połączeniowy” Chrześcijańskiej Demokracji i Narodowej Partii Robotniczej.

Jak się dowiadujemy honorowe i faktyczne przewodnictwo kongresu obejmą wybitne osobistości z poza Ch. D. i N. P. R.

Podobno w obradach kongresu połączeniowego ma wziąć udział b. prezydent R. P. Stanisław Wojciechowski. Przewodniczącym kongresu będzie gen. Kukiel.

Według katowickiej „Polonii” program kongresu obejmie: powitanie gości, przemówienie przedstawicieli zaprzyjaźnionych organizacyj, odczytanie listów i telegramów, nadesłanych na kongres, deklaracje przedstawicieli Ch. D. i NPR o uchwałach kongresów obu stronnictw w dniu 9 bm., następnie odczytanie i przyjęcie tez programowych wybór władz nowego stronnictwa i td.

Program nowego Stronnictwa ma być oparty na zasadach „chrześcijańskich, demokratycznych i narodowych”. Nowe stronnictwo ma być w stu procentach opozycyjne centrum.

Twórcy nowego stronnictwa są wyznawcami klasycznego systemu partii i w ten sposób wyobrażają sobie stosunki w Polsce: 1) prawica nacjonalistyczna o zakroju faszystowskim i totalnym (Str. Nar. i grupy b. ONR), 2) centrum liberalno - chrześcijańsko - narodowe, to właśnie nowostworzone stronnictwo, które chciałoby wciągnąć także ludowców i 3) lewica socjalistyczna.

Wiadomości, jakie zdołaliśmy uzyskać mówią, że do honorowego prezydium kongresu, jak i nowego stronnictwa zostaną wybrane osobistości z Frontu Morges, a więc: Paderewski, Korfanty, Witos, gen. Haller i inni.

W kołach politycznych nie wróżą nowemu stronnictwu, by zaciążyło na polityce wewnętrznej i by odegrało jakąś poważniejszą rolę w życiu Państwa Polskiego.

GEN. JÓZEF HALLER

na zjeździe Hallerczyków

WARSZAWA, 9.10 (tel. wł.). Doroczny zjazd delegatów Związku Hallerczyków z udziałem generała Józefa Hallera odbędzie się w Warszawie w niedzielę dnia 10 października. W programie zjazdu przewidziano: o godz. 9 rano uroczyste nabożeństwo celebrowane przez J. E. ks. biskupa A. Szlagowskiego. Po nabożeństwie nastąpi przemarsz z Katedry św. Jana przez Krak. Przedmieście ulicą Traugutta do lokalu obrad (Czackiego 3-5).

Na grobie Nieznanego Żołnierza gen. Haller złoży wieniec o godz. 16 poczym akademia ku uczczeniu 20-lecia czynu zbrojnego Polonii Amerykańskiej o g. 18 zakończy uroczystości zjazdowe.

Na zjeździe Związku Hallerczyków ma być uchwalony akces do nowego stronnictwa jednak nieco w innej formie, gdyż związki kombatanckie są w zasadzie apolityczne.

58.000 Chińczyków

ZGINĘŁO POD SZANGHAJEM

LONDYN, 9.10. Z Szanghaju donoszą, że na wszystkich odcinkach frontu szanghajskiego panuje dziś zupełny spokój. Wojska japońskie czynią jednakże przygotowania do nowej wielkiej akcji, która przypuszczalnie podjęta zostanie w niedzielę. Ustawiczne deszcze utrudniają operacje wojenne, co jednak sprzyja Chińczykom, pozostającym w akcji obronnej.

Przedstawiciel armii japońskiej oświadczył, że od czasu rozpoczęcia akcji wojennej na froncie szanghajskim Chińczycy stracili około 58 tysięcy zabitych.

Pomimo 40 godz. tygodnia pracy

bezrobocie we Francji wzrasta

PARYŻ, 9.10. Według oficjalnej statystyki liczba bezrobotnych we Francji wzrosła w bieżącym tygodniu o 2.171 osób i wynosi obecnie ogółem 30.341, w tym 92.531 kobiet. W samym tylko Paryżu liczba bezrobotnych wynosi 84.661 co oznacza przyrost w ciągu tygodnia o 500.

Dzienniki, komentując te cyfry, stwierdzają, że wprowadzenie 40-godzinnego tygodnia pracy przyniosło sferom robotniczym rozczarowanie, gdyż po sezonowym zmniejszeniu się bezrobocia, liczba bezrobotnych w miarę zbliżania się zimy, rośnie i będzie dalej zwiększała.

Bezrobotni przeżyją jedną z najcięższych zim, bowiem w przeciągu roku drożyzna ogromnie się wzmogła.

Włochy popierają akcję

Japonii w Chinach

TOKIO, 9.10. Ambasador włoski w Tokio udał się dziś do japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych, celem zapewnienia Japonii o... solidarności Włoch z zaborczą akcją Japonii w Chinach. Ambasador przyjęty został przez wiceministra spraw zagranicznych, którego prosił, aby oznajmił narodowi japońskiemu, że „zjednoczony pod wodzą Mussoliniego naród włoski w całej pełni popiera akcję japońską w Chinach, która nie jest niczym innym jak tylko obroną słusznych praw japońskich”.

Nie Japonia lecz Chiny

wywołały konflikt

TOKIO, 9.10. Ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło następujący komunikat:

Rząd cesarski stwierdza z ubolewaniem, że Liga Narodów i sekretarz stanu, Cordel Hull oskarżyli Japonię o pogwałcenie paktu przeciwwojennego i traktatu 9 mocarstw. Rząd japoński uważa, iż oskarżenie to przypisać należy nieznajomości rzeczywistych zamiarów japońskich. Nie Japonia, lecz Chiny wywołały konflikt przez bezprawne godzenie w prawa japońskie, a akcja japońska jest jedynie słuszną obroną(?). Japonia nie żywi ambicyj terytorialnych, lecz domaga się tylko, by Chiny poddały rewizji swą politkę antyjapońską, popieraną przez „wpływ czerwonych” i by podjęły współpracę z Japonią.

(REPORTAŻ WŁASNY.)

GROZA SUTERYNY

Od dwóch lat Szczepański jest dozorcą dużego domu w śródmieściu i od dwóch lat mieszka z rodziną w suterynie. Przebywali przed tym na wsi i tam wychowali sześcioro zdrowych dzieci. Początkowo nikt nie martwił się wilgocią suteryny — posada jest, mieszkanie też — czego więcej potrzeba?

— O, tu ciemne plamy — pokazuje Szczepańska — tu mokra ściana... a tu przegniła podłoga.

Oknem i drzwiami wieje ciągle zimno. Oj, czułam, że z mieszkania w tej suterynie nic dobrego nie wyniknie.

Starsi chłopcy odporniejsi już fizycznie, wytrzymują jako tako pobyt w wilgotnej piwnicy. Czasami tylko, któryś z nich zakaszle, albo poskarży się na ból nogi — takie tam „drobiazgi", ale młodsi?...

Zdziś pierwszy z rodziny począł korzystać z pomocy lekarza domowego; niedokrwistość, zła przemiana materii i charakterystyczna dla mieszkańca ciemnej suteryny żółta cera. W tym roku Ubezpieczalnia wysłała go na kolonię, dało to poprawę zdrowia, ale czy na długo?

Chłopiec jest dzisiaj i przez szereg lat pozostanie stałym pacjentem lekarza domowego.

Aleksander ma bolesne łamania w stawach — leczy się także.

Najsilniejsze jednak piętno wycisnęła suteryna na najmłodszym. Stał się szalenie nerwowy i tak mizerny, że w drobnej buzi oznacza się tylko płonący szkarłatną barwą odmrożony nosek. Tamci żyją jeszcze pewnym zapasem zdrowia, jaki dała wieś — on nie zdążył zebrać takiego kapitału. A czerstwi dawniej, wiejscy chłopcy przeniesieni na grunt miasta i zmuszeni żyć w jego najgorszych warunkach — marnieją.

Suteryna ma straszną siłę niszczycielską i sieje spustoszenie nie oszczędzając starszych.

Szczepańska odczuwa także dawniej nieznane darcia w nogach, że, jak mówi „gryzłąby wszystkich z bólu" jest wątła i ciągle chora.

— Leczy się pani?

— Co mi lekarstwo pomoże — odpowiada — kiedy muszę żyć w wilgoci? A leczę się, pewnie, że się leczę, ale to i tak na nic!... Mnie pomogłoby powietrze, ot co!

Do tego mieszkania dociera ono z trudem tak, jak i słońce, zasłonięte czworobokiem pięciopiętrowej kamienicy. Szczepańscy pogodzili się z miastem, ale

nie wyrzekli tęsknoty za powietrzem.

— Do kościoła chodzę okrężną drogą — mówi Szczepańska — byle tylko dłużej pobyć na powietrzu.

Chłopcy uciekają z domu jak mogą, mąż też woli wysiadywać przed bramą, a ja to się tak rwę do słońca...

Jak strasznie zazdrościłam synom, że ich Ubezpieczalnia wysłała na kolonie. Ile jabym dała za pobyt gdzieś z dala od tej suteryny.

Leczy nas pan doktór, daje lekarstwa, ale co to pomoże przy naszym mieszkaniu? To daremna praca. Ja jestem wiejska kobieta i wiem, co to znaczy,

jak w izbie jest sucho i słonecznie.

Po swoich synach i po sobie przekonałam się, ile złego może zrobić wilgoć i ciemne mieszkanie. Ech, mój Boże... Tu to tylko choruj i lecz się.

O zdrowej izbie i powietrzu innym od piwnicznych wyziewów marzy rodzina Szczepańskich; jedna z bardzo, bardzo licznych ofiar naszej mieszkaniowej nędzy. (p.)

Przed konferencją Młodych lekarzy polskich

Komitet lokalny w Sosnowcu

W czerwcu roku bieżącego został powołany przez zarząd główny Związku lekarzy P. P. Komitet organizacyjny konferencji Młodych lekarzy, która odbędzie się dnia 16 bm. w Poznaniu.

Konferencja ta ma na celu skupienie pod sztandarami Związku lekarzy P. P. jak największej ilości młodych lekarzy, stojących na gruncie paragrafu aryjskiego, bez różnicy przekonań politycznych.

Na konferencji, w której udział dostępny jest dla wszystkich młodych lekarzy, chociażby nawet nie byli członkami Związku lekarzy P. P. nastąpi zgłoszenie postulatów młodego społeczeństwa lekarskiego co do najważniejszych spraw zawodowych.

Z ramienia prezydjum Komitetu organizacyjnego zostały utworzone we wszystkich miastach uniwersyteckich, oraz w większych miastach nieuniwersyteckich komitety lokalne, zajmujące się propagowaniem konferencji oraz opracowywaniem postulatów zawodowych.

Konferencja poznańska zapoczątkuje ściślejszą współpracę ze sobą młodych lekarzy, reprezentujących wszystkie ziemie Rzplitej oraz stanowić będzie mocny wyraz łączności ich ze Związkiem lekarzy Państwa Polskiego.

W Sosnowcu dnia 16 ub. m. odbyło się zebranie Młodych lekarzy, na którym ukonstytuował się komitet lokalny, w skład którego wchodzą dr. dr.: Kubacki Józef, Buchacz Marjan i Zielińska Halina.

W nowym lokalu

Popularny w Zagłębiu zakład fotograficzny „Foto-Lazar" w Sosnowcu, przy ul. Piłsudskiego 14, przeniesiony został w tych dniach do nowego obszernego lokalu na parterze w tym samym domu, wejście z ulicy Piłsudskiego nr. 14-a.

Zakład posiada dużą salę do zdjęć, obszerną poczekalnię, w której jest urządzona stała wystawa art. fotografii i portretów, wykonywanych we własnej pracowni.

Zakład został wyposażony w najnowsze zdobycze techniki fotograficznej, nieznane dotychczas u nas, a umożliwiające między innymi utrwalanie **najbardziej subtelnych wyrazów twarzy, podkreślających indywidualny wdzięk, niedościgniony dotąd w fotografice.**

W nowym lokalu życzymy tej starej polskiej placówce „Szczęść Boże".

Trzydniowa zmiana

W ROZKŁADZIE JAZDY POCIĄGÓW

W związku z zamknięciem toru głównego szlaku Strzemieszyce Półn. — Gołonóg w dniach 11, 12 i 13 bm. poc. nr. 21-7211 kursujący na przestrzeni Strzemieszyce Płn. — Katowice przez Gołonóg w dniach tych będzie kursował przez Kazimierz — Sosnowiec Płdn. zaś poc. nr. 7234 odchodzący z Sosnowca Płn. o godz. 10 m. 22 i poc. nr. 7239 przychodzący o godz. 14.03 do Sosnowca będzie tylko kursował na przestrzeni Gołonóg — Katowice.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

NA FALI DNIA

UBÓJ RYTUALNY

„Polonia" oraz inne dzienniki doniosły, iż wobec uchwały Sejmu śląskiego zakazu uboju rytualnego na Śląsku, ubój ten odbywać się ma w Będzinie. Nie wiadomo dlaczego w Będzinie. Prawdopodobnie dla tego, że miasto to, ma „wyrobioną" już opinię w całej Polsce, jako najbardziej żydowskie. Ale, czy to jest dostateczny powód? Chyba nie. Może to być natomiast niebezpiecznym precedensem.

W ogóle z tym ubojem rytualnym na Śląsku i w Zagłębiu dzieją się dziwne rzeczy. Ciekawą naprzykład wzmiankę umieścił żydowski tygodnik „Zaglembier Szlezysze Wort", która brzmi następująco:

„Jak wiadomo Sejm śląski powziął uchwałę zabraniającą uboju rytualnego na Śląsku. Uchwała ta jednak została chwilowo odroczona. Magistrat Katowic jednak, nie zwracając uwagi na to, iż nie ma oficjalnego zakazu uboju rytualnego, zabronił dokonywania uboju już od zeszłego tygodnia. W związku z tą decyzją magistratu Katowic ubój odbywa się w Mysłowicach, Chorzowie i t. d. Zabronienie uboju w Katowicach, gdzie znajduje się największe skupienie żydów na Śląsku, ciężko dotknęło żydowskie społeczeństwo".

Tyle dziennik żydowski. Oczywiście żydzi lamentują z powodu decyzji Sejmu Śląskiego. Nie o to jednak chodzi. Nasuwa się bowiem pytanie: dlaczego skoro ubój rytualny uchwałą Sejmu został skasowany odbywa się nadal w Mysłowicach, a tym „szczęściem" uraczony ma być wogóle Będzin.

W rezultacie, niedługo się okaże, iż ubój rytualny został ograniczony... bez ograniczenia.

KALENDARZ DNIA

10 Paździer. **Niedziela**

Franciszka Borg.
Słowiański: Dobromiły.
Słońca wsch. 5.51, zach. 16.34
Księżyca wsch. 11.55, zach 20.2

HISTORIA PODAJE:

1410 Pogrom Krzyżaków pod Koronowem.
1672 Śmierć Michała K. Wiśniowieckiego.
1794 Klęska Kościuszki pod Maciejowicami.
1835 Zmarł w Dreźnie poeta K. Brodziński.
1920 Słowianie Karyntii przegrywają plebiscyt

PRZYSŁOWIA:

Snadniej stu mężów, niż dwie baby zgodzić.

Z KSIĘGI ZŁOTYCH MYŚLI:

Przy pracy nad zbawieniem drugich skuteczniej działa łagodność, niż surowość i prędzej odnosi się zwycięstwo ustępliwością, niż groźnym naleganiem.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Tajemnice żółtego Miasta".
PATRIA: „Atak o świcie".
EDEN: „Spotkali się w Paryżu".

× RADA STUDIUM GOSPODARCZEGO. W nadchodzący wtorek o godz. 19 w Domu Społecznym w Sosnowcu odbędzie się sprawozdawcze posiedzenie rady Studium gospodarczego.

× POKAZ POMOCY NAUKOWYCH. Jutro, w poniedziałek odbędzie się w szkole powsz. nr. 6 w Sosnowcu, na Wawelu pokaz pomocy naukowych dostarczonych szkołom przez Tow. popierania budowy publ. szkół powsz.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w niedzielę — poranek o godz. 11.30— świetna komedia w 3-aktach R. Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może..." dana będzie dla młodzieży szkolnej. Ceny miejsc od 25 gr. do 1 zł. Jest to nieodwołalnie ostatnie przedstawienie tej przemiłej komedii, która na wszystkich przedstawieniach cieszyła się dużym powodzeniem.

Dziś w niedzielę po południu, o godz. 16.30 po raz dziewiąty ukaże się doskonała komedia w 3 aktach, 14 obrazach Jana Vaszary'ego pt. „Małżeństwo". Ceny miejsc od 25 gr.

Dziś w niedzielę wieczorem o godz. 20.30 — powtórzenie przemiłej, pełnej dowcipu i satyry politycznej komedii pt. „Mała Kitty i wielka polityka", która była przebojem ubiegłego sezonu, (grana 300 razy z rzędu) w Teatrze Malickiej w Warszawie. W rolach głównych wystąpią pp. Anusiakówna, Lenczewski i Szpiganowicz. Sztukę reżyseruje p. Józef Klejer. — Ceny miejsc od 25 gr.

W poniedziałek i we wtorek — przedstawienie robotnicze, zakupione przez Związek Przyjaciół — „Mała Kitty i wielka polityka". Początek o godz. 19.

W czwartek, 14 bm. w Olkuszu — sala kina „Orzeł" „Małżeństwo". Bilety wcześniej nabywać można w restauracji p. Bobrzeckiego.

—oOo—

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Niedziela 10 bm. Akademia Tow. Młodych Polek godz. 11 — „Gdzie diabeł nie może..." godz. 15.30 — „Gdzie diabeł nie może". g. 19.

—oOo—

× ZARZĄD KOŁA ABSOLWENTEK PRZY PSZŻ W SOSNOWCU zawiadamia koleżanki o zebraniu, które odbędzie się dn. 17 bm. o godz. 11.

× ZJAZD PRZEDSTAWICIELI SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW. Dnia 17 bm. o godzinie 10 rano w sali Domu Społecznego (sala gimnastyczna) w Sosnowcu odbędzie się jesienny Okręgowy Zjazd przedstawicieli Spółdzielni spożywców.

Do ochotników wojennych

Z LAT 1914-21

Zarząd oddziału sosnowieckiego Związku b. ochotników wojennych z lat 1914-21 zawiadamia swych członków oraz sekcje w Dąbrowie G., Będzinie i Strzemieszycach, że w dniu 16 bm. odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego do sarkofagu w kościele w Czarncy.

Zarząd oddziału zwraca się do członków o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w uroczystościach. Uczestnicy uroczystości korzystać będą z 75 proc. zniżki kolejowej (cena biletu ok. 2 zł w obie strony).

Na uroczystości tej wręczona będzie p. Marsz. Śmigłemu-Rydzowi płaskorzeźba z węgla, jako dar sosnowieckiego oddziału Zw. ochotników wojennych.

Zapisy przyjmuje sekretariat oddziału (Dom Społeczny pokój nr. 17) do dn. 15 bm. włącznie.

—oOo—

× CZYJA PORTMONETKA? W Wydziale Śledczym p. p. w Sosnowcu znajduje się do odebrania, po udowodnieniu prawa własności portmonetka z pieniędzmi.

Aktualne problemy szkolnictwa w Sosnowcu

Zagłębie powinno mieć zakład kształcenia nauczycielek

W ostanich dniach odbyło się pierwsze powakacyjne posiedzenie Rady szkolnej miejskiej w Sosnowcu.

Zebraniu przewodniczyła wiceprezeska p. Józefa Cholewicka.

Na wstępie przyjęto protokuł z poprzedniego posiedzenia odczytany przez nacz. Nawrockiego, po czym na skutek rezygnacji dr Kucharskiego ze stanowiska prezesa, wybrano prezesem Rady szkolnej dyrektora liceum pedagogicznego p. Wł. Mazura.

Po dokonaniu wyboru przewodnictwo zebrania objął nowy prezes.

SPRAWY BUDŻETOWE

Przy omawianiu spraw budżetowych insp. Luchowiec wysunął szereg wniosków i dezyderatów pod adresem miasta i zaapelował, aby czynniki decydujące o budżecie umiały potraktować szkolnictwo po ojcowsku.

Dla bliższego omówienia spraw budżetowych postanowiono powołać specjalną komisję z udziałem inspektora szkolnego, podkreślając przy tym, że w nowym budżecie winna być uwzględniona dotacja na utrzymanie centralnej pracowni robót ręcznych.

W dalszej dyskusji zabierali głos: dyr. Ledwos, który poddał krytyce budowę nowej szkoły przy ul. Suchej, zwracając w pierwszym rzędzie uwagę na brak sali gimnastycznej; wicestarosta Heynar poruszył sprawę okólnika Ministerstwa spraw wewnętrznych o wyglądzie budynków szkolnych i stanie higieny szkolnej, a p. Barański wysunął projekt tworzenia centralnych bibliotek dzielnicowych.

Z kolei insp. Luchowiec omówił zagadnienie Towarzystwa budowy szkół powszechnych, podkreślając przy tym, że Okręg krakowski pierwszy przystąpił do zaopatrywania szkół w pomoce [illegible]we. Na cel ten przeznaczono już 10 tys[illegible] zł. Wreszcie insp. Luchowiec wysunął dezyderat przeszkolenia ochroniarek.

SZKOŁA SPECJALNA SAMODZIELNĄ SZKOŁĄ

W dalszym ciągu obrad Rada szkolna powzięła uchwałę, aby szkołę specjalną w Sosnowcu, mieszczącą się przy ul. Wawel 5 — przekształcić w samodzielną szkołę. Obecnie liczy szkoła specjalna 136 dzieci. Z czasem szkoła ta rozwinie się i będzie musiała mieć osobny budynek ze specjalnymi urządzeniami dla najbiedniejszych, bo upośledzonych dzieci. Pod tym względem winien Sosnowiec przodować w trosce o dziecko, kształcone w szkole specjalnej.

O LICEUM PEDAGOGICZNE ŻEŃSKIE W SOSNOWCU

Ożywioną dyskusję wywołał wniosek p. Cholewickiej w sprawie utworzenia w Sosnowcu liceum pedagogicznego żeńskiego. Po zakończeniu dyskusji Rada przyjęła następującej treści wniosek:

Do Rady Miejskiej Miasta Sosnowca na ręce Zarządu Miasta.

Rada Szkolna Miejska miasta Sosnowca stwierdza, że w Zagłębiu było 3 seminaria żeńskie: państwowe w Zawierciu, państwowe w Sosnowcu i prywatne żeńskie insp. szkolnego Grabowskiego.

Zakłady te zostały skasowane. Setki dziewcząt robotniczych, pragnących pracować na niwie oświatowej nie ma przybytku nauki. Najbliższe zakłady żeńskie kształcenia nauczycieli znajdują się w Cieszynie, Sandomierzu, Krakowie. Stan taki krzywdzi górnika, hutnika i rzemieślnika fabrycznego, które to sfery głównie dostarczyły materiału ludzkiego do seminariów żeńskich.

Rada szkolna stawia wniosek o wystąpienie do Władz o zorganizowanie liceum pedagogicznego żeńskiego w Sosnowcu. Wypadnie miastu złożyć pewną ofiarę w postaci dostarczenia budynków. Nie może to być przeszkodą w uzyskaniu zakładu kształcenia nauczycielek w Zagłębiu.

O MIESZKANIA DLA KIEROWNIKÓW SZKÓŁ

Po przyjęciu uchwały o konieczności liceum pedagogicznego żeńskiego w Sosnowcu rozpatrywano projekt budowy szkoły bliźniaczej dla dzielnicy konstantynowskiej. Projekt opracowany przez Wydział budowlany Magistratu, zatwierdzono z tymi poprawkami, jakie wprowadził zarząd miejski z dodatkiem, że przy każdej nowej szkole winno się budować mieszkania dla kierowników szkół. (Jak się dowiadujemy, Magistrat polecił wydziałowi budowlanemu opracowanie projektu budynku mieszkalnego dla nowej szkoły).

KONFERENCJA OPIEK SZKOLNYCH

Pod koniec posiedzenia, Rada przyjęła do wiadomości z uznaniem sprawozdanie dr Śmigielskiego, lekarza szkolnego o opiece higieniczno-lekarskiej nad dziatwą szkół powszechnych w Sosnowcu. Zaznaczyć należy, że akcję tę usilnie popiera zarząd miasta. (Sprawozdanie to podajemy w streszczeniu poniżej).

Ponieważ opiekę higieniczno-lekarską przeniesiono z wydziału szkolnego do wydziału zdrowia, przeto naczelny lekarz dr Trampczyński naszkicował plan pracy na tym polu na rok 1937-38.

Na zakończenie uchwalono zwołać konferencję opiek szkolnych ze wszystkich szkół Sosnowca. Referaty wygłoszą: prezes Rady szkolnej, inspektor szkolny, naczelnik wydziału szkolnego, lekarze szkolni, przedstawiciel wydziału opieki społecznej.

Konferencja ma na celu poinformowanie opiekunów o celach i zadaniach opiek szkolnych.

Złóżmy ofiarę
NA BUDOWĘ SZKÓŁ

Dzisiaj w ostatnim dniu „Tygodnia szkoły powszechnej" odbędzie się w miastach zagłębiowskich zbiórka uliczna, z której dochód przeznaczony będzie na budowę szkół powszechnych.

Niech nikt nie odmówi choćby najskromniejszego datku na tak piękny cel.

Opieka higieniczno-lekarska za rok 1936-37

Zadania opieki higieniczno-lekarskiej w szkołach powszechnych w Sosnowcu szły głównie w następujących kierunkach: możliwie najdokładniejsze odtworzenie stanu zdrowotnego dziatwy szkolnej; czuwanie nad zdrowotnością dzieci szkolnych, a specjalnie zwalczanie chorób zakaźnych i udzielających; przeszczepianie zasad higieny czystości młodym pokoleniom i ich rodzicom; walka z brudem i wszawicą; wychowanie fizyczne; dokarmianie dzieci i kolonie letnie; organizacja ambulatoriów szkolnych.

Organizacja opieki higieniczno-lekarskiej.

Personel higieniczno-lekarski składa się z lekarza i 6 higienistek; do 20 szkół przydzielone zostały 4 higienistki, jedna do gabinetu dentystycznego i jedna do przychodni lamp kwarcowych w Ośrodku zdrowia. Lekarz szkolny podlegał, współpracował z Wydziałem oświaty i kultury, zaś w sprawach czysto lekarskich znosił się z Wydziałem zdrowia.

Stan lokali szkolnych

Na terenie miasta znajdują się 4 budynki nowe i odpowiadające wymogom higieniczno-sanitarnym, 9 szkół choć w stosunku mniejszym jednak mają odpowiednie budynki, reszta szkół mieści się w lokalach nieodpowiednich po przerabianych do użytku szkolnego. Lokale szkolne są przeważnie szczupłe, ilość dzieci w klasach za duża, tak że niejednokrotnie na jedną izbę przypada 180 dzieci na dwie [illegible]ny. Oczywiście utrzymanie czystości w takich warunkach w szkole jest bardzo trudne, zwłaszcza że ilość woźnych jest niedostateczna.

Stan zdrowia dziatwy szkolnej.

Podkreślić należy, że stale wzrastająca ilość dzieci w wieku szkolnym (przeszło 16 tysięcy) a jednocześnie pogarszająca się z każdym rokiem sytuacja materialna rodziców dzieci (element przeważnie robotniczy) wymagać musi szczególniejszej opieki higieniczno-lekarskiej, bo wobec ogólnej nędzy tej dziatwy, jako niedostatecznie odżywianej najczęstszą i groźną chorobą jest głód.

Jednak szczęśliwie udało się temu zaradzić p[illegible] stałe dożywianie biednej dziatwy w szkołach. To dobrodziejstwo odbiło się dodatnio i zaważyło na zdrowiu dziatwy szkolnej.

W sprawozdawczym roku szkolnym grasowała bardzo grypa (przeszło 60% dzieci przeważnie z niższych oddziałów we wszystkich szkołach ją przechodziło). Szczęśliwie jednak wszystkie te wypadki miały przebieg łagodny.

Wyniki badań dziatwy oddziałów pierwszych raz i siódmych wykazały mały procent schorzeń, co w pierwszym rzędzie zawdzięczyć należy charytatywnej opiece i racjonalnemu dożywianiu dzieci w szkołach.

Stan czystości wśród dzieci.

Stan czystości w szkołach poprawia się w dużej mierze. Wpływ na to ma budowa nowych lokali szkolnych, gdzie dzieci znajdują się w świeższym i czystszym otoczeniu klas a to jednak ożywia jaźń dzieci i wpływa na przestrzeganie tej czystości. Mozolna praca w tym kierunku wychowawców i nauczycieli, a także i stan zamożności rodziców decyduje bardzo wiele. W tych szkołach gdzie rodzice są biedni (bezrobotni) ilość dzieci zawszonych i brudnych jest bardzo duża.

Należy tu podnieść, że również i opieszałość rodziców i brak zrozumienia przez nich ważności zabiegów higienicznych. Higienistki, które z ogromnym wysiłkiem i poświęceniem akcję tą prowadzą, narażone są często na obelżywe słowa i wymyślania ze strony rodziców. Pracuje też łaźnia miejska, w której dwa dni w tygodniu od rana do wieczora kąpią się dzieci szkolne grupowo ze wszystkich szkół, tak że każde dziecko jest wykąpane raz na dwa tygodnie, a raz na trzy tygodnie przejrzane, skontrolowane przez higienistkę pod względem czystości (brudasy na indeksie części).

Praca lekarza szkolnego

W roku szkolnym sprawozdawczym obowiązki lekarza szkolnego spełniał dr Śmigielski przy współpracy czterech higienistek, tak że na każdą przypadało po pięć szkół (około 4000 dzieci).

Do obowiązków lekarza należy przede wszystkim badanie dzieci szkolnych według kart indywidualnych zdrowia, obserwowanie tych dzieci, które przy badaniu wykazały objawy chorobowe, obserwacja podczas zajęć szkolnych, pogadanka z dziećmi z dziedziny higieny, również odczyty dla rodziców itd. Zakres pracy jest bardzo obszerny.

Dr Śmigielski, po przybyciu do Sosnowca rozpoczął od 15.XI ub. r. badanie dziatwy oddziałów pierwszych, do ferii Bożego Nar. zbadał ogółem 1982 dzieci. Po feriach przeprowadzone były badania sprawności fizycznej.

Po feriach Wielkanocnych od 1.IV rb. rozpoczął dr Świtalski badanie dzieci szkolnych, wykazanych mu przez kierowników szkół na kolonie letnie. Zakwalifikował 859 dzieci.

Od 30 kwietnia nastąpiły badania dzieci z oddziałów VI i VII ze wszystkich szkół, które pragnęły wstąpić do średnich zakładów szkolnych.

Wychowanie fizyczne

Wychowanie fizyczne w szkołach powszechnych stoi jeszcze na dość niskim poziomie, z następujących przyczyn: brak przydziałów do szkół powszechnych odpowiednio wykwalifikowanych instruktorów, małe współdziałanie ich z lekarzem szkolnym, brak odpowiednich boisk jeszcze w niektórych szkołach i sal gimnastycznych.

Akcja dożywiania.

Rola lekarza szkolnego ograniczała się tylko do klasyfikowania dzieci na dokarmianie, jednak praca lekarza ma daleko szerszy zakres pracy. Z obserwacji nad dokarmianiem dzieci szkolnych dr Śmigielski stwierdził, że sposób i program tego dokarmiania stoi w zupełności na wysokości swego zadania.

Kolonie letnie

Dziatwa szkolna została w tym roku wysłana na kolonie letnie do Mszany Dolnej w woj. Krakowskim w dwóch grupach, dziewczęta i chłopcy. Dzieci te przez cały czas pozostawały pod dozorem tamtejszego lekarza miejscowego dr. J. Czaplińskiego. Z dziewczętami przebywała stale higienistka, do chłopców zaś zakontraktowany był medyk. W czasie czterotygodniowego pobytu każde dziecko przybyło na wadze od 1 do 3 kg.

Organizacja ambulatoriów szkolnych.

Na zakończenie wspomnieć trzeba o organizacji przychodni szkolnej oraz o gabinetach (ambulatoriach), z których dziatwa szkolna korzystała. Przychodnia szkolna utworzona przy Ośrodku zdrowia; przyjęcia dziatwy odbywały się dwa razy w tygodniu w czwartki od godz. 13 do 15 i w soboty od 11 do 13. Drugim to gabinet dentystyczny, który pracuje w dwóch etapach co dnia rano od godz. 9 do 12 jako gabinet lotny na terenie szkoły, a po ukończeniu tam pracy przechodzi do następnej. Druga część tej pracy to stały gabinet dentystyczny w Ośrodku zdrowia czynny stale od 12 do 15, do pomocy lekarza dentysty przydzielona jest stała higienistka. Również wielkie usługi niesie dziatwie szkolnej ambulatorium helioterapeutyczne lampy kwarcowe, gdzie codziennie od godz. 9 rano do 15 naświetla się dziatwę szkolną.

W roku sprawozdawczym odbyło się około 10.000 naświetlań, przy czym każde dziecko po naświetlaniu otrzymywało zaraz porcję (jedną łyżkę stołową) tranu.

Kurs języków obcych

W ZWIĄZKU ZAW. PRAC. UMYSŁ. PRZ. I HANDLU ZAGŁĘBI DĄBR.

Zgodnie ze swoimi naczelnymi zadaniami, Zw. Zaw. Pr. Prz. i H. Zagłębia Dąbr. dąży do podniesienia wiedzy zawodowej wśród członków organizacji. Istniejąca przy Związku sekcja pracy zawodowej w tym celu projektuje zorganizowanie odpowiednich odczytów, a w najkrótszym czasie urządza kurs języków obcych: francuskiego, niemieckiego i angielskiego. Na kursy języków mogą być przyjęci również niečzłonkowie Związku.

Zapisy odbywają się codziennie, z wyjątkiem piątku, od godz. 19—20 w lokalu Związku w Sosnowcu przy ul. Żytniej 10, II piętro, pokój nr. 20.

Zarząd Związku zwraca się z apelem do pp. pracowników o liczne zapisanie się na wym. kursy, od czego uzależnione będą niskie opłaty.

—xx—

Wybór nowych władz

BEZPROCENTOWEJ KASY ZAPOMOGOWEJ W BĘDZINIE

W ostatnich dniach odbyło się w Będzinie walne zebranie członków Bezprocentowej kasy zapomogowej przy Stowarzyszeniu kupców w Będzinie.

Na przewodniczącego zebrania wybrano p. **Nowackiego**, który powołał na asesorów pp. **Ciszka i Misiórskiego A.**, a na sekretarza **p. Jędryczkową St.**

Sprawozdanie z działalności tymczasowego zarządu Bezprocentowj kasy zapomogowej złożył **p. Bronisław Gocek.** Sprawozdanie komisji rewizyjnej złożył **p. Famulski.**

Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium przystąpiono do wyboru nowych władz.

W skład nowego zarządu weszli pp.: **Famulski, Ciszek Wł., Gosek Br., Misiórski Ant. i p. Szewczyk,** na zastępców pp.: **Łebek Ant. i Bombski St.** Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: **Mariana Kępińskiego, Marię Misiórską i p. Piotra Łebka,** zastępcy pp.: **Barczyk i Szczagiel.**

W wolnych wnioskach zabierali głos pp.: Misiórski B., Ciszek Wł., Rok i in. P. Misiórski Antoni wyjaśnił zebranym że dzięki tymczasowemu zarządowi uzyskano statut Bezprocentowej kasy zapomogowej przy Stow. kupców w Będzinie.

—oOo—

Dyr. „Papierni“ w Kluczach

UZNAJE ZWIĄZEK URZĘDNICZY

W ub. piątek odbyła się w Sosnowcu zwołana przez inspektora pracy konferencja przedstawicieli Fabryki papieru i celulozy w Kluczach i Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu w sprawie ustalenia stosunku zarządu wymienionej firmy do organizacji, która przed kilku miesiącami powstała na terenie fabryki. Z ramienia Związku wzięli udział p. p. prezes zarządu głównego Włodzimierz Grunwald, sekretarz generalny Kazimierz Ostrowski, prezes oddziału w Olkuszu Kazimierz Zdrzalik i prezes oddziału w Kluczach Jeremi Bukowski.

Na szereg zastrzeżeń, wysuniętych przez delegatów Związku odnośnie postępowania miejscowej dyrekcji — złożył dyrektor fabryki oświadczenie, że uznaje w całej rozciągłości Związek i jego przedstawicielstwo i będzie dążył do jak najbardziej harmonijnej współpracy ze Związkiem. Na konferencji tej omówiono również szereg lokalnych bolączek, które przedstawiciel dyrekcji przyrzekł w najkrótszym czasie usunąć.

Komunikat Związku Polskiego

Tak jak to już nieraz było zapowiadane Zw. Pol. bacznie obserwuje osoby, czyniące zakupy w sklepach żydowskich. Mimo, iż pod tym względem nastąpiła kolosalna poprawa, nie mniej stwierdzone zostało, iż wiele jeszcze osób korzysta z usług obcych. To też Zw. Pol. będąc w posiadaniu nazwisk jednostek, które popierają handel żydowski, raz jeszcze przestrzega przed niemiłą ewentualnością opublikowania listy osób, podlegających temu grzechowi.

Zw. Polski, wychodząc z założenia, iż nawet sposoby nawracania na drogę poprawy winny być kulturalne, zwraca się do osób, kupujących u żydów, by choćby w interesie własnej opinii zechciały tego zaniechać.

Na miesiąc październik Zw. Pol. przygotowuje dla Sosnowca i okolicy cykl odczytów, omawiających sprawę żyd. oraz sposoby wyjścia z ciężkiej dla nas sytuacji. Prelegentem będzie p. Gustaw Nowak — prezes Zw. Pol. w Płocku. Odczytów tych powinna wysłuchać możliwie największa ilość osób, bowiem w Płocku od chwili istnienia Zw. Pol. powstało 100 chrześcijańskich placówek. Jest to efekt pracy tak wielki, iż p. Nowaka, który między innymi opowie w jaki sposób Zw. Pol. do tego wyniku doszedł, powinni wysłuchać wszyscy, którzy interesują się spolszczeniem naszego handlu, jak również sprawą żydowską w ogóle.

Związek Polski.

Podróż koleją za darmo

— dzięki bonom turystycznym PKP.

Polskie Koleje Państwowe wprowadzą niebawem ciekawą inowację, dzięki której

każdy będzie mógł bodaj raz do roku, bez kłopotu o bilet, odbyć dłuższą turystyczną lub urlopową podróż koleją po kraju.

Możliwość tę dadzą wszystkim „bony turystyczne“, emitowane przez PKP z inicjatywy Ligi Popierania Turystyki, na wzór istniejących już od dawna i szeroko stosowanych za granicą bonów kilometrowych.

Zasada polega na zbieraniu drobnych, groszowej wartości kuponów, które wymieniane następnie na bony turystyczne PKP posłużą do otrzymania w każdej kasie kolejowej biletu na odpowiednią lość kilometrów.

PKP emitować będą bony w odcinkach po 20, 30, 50 i 100 kilometrów. Rozpowszechnianiem zajmie się Liga Popierania Turystyki za pośrednictwem szeregu firm, które dla własnych celów reklamowych mają dołączać drobne kupony kilometrowe,

jako premie przy sprzedaży niektórych towarów.

W ten prosty sposób klient, kupujący żywność, galanterię, kosmetyki etc. otrzyma każdorazowo w sklepie jako bezpłatny dodatek bon na pół, 1, 2, 3 lub 5 kilometrów, zależnie od wartości zakupów. Gdy uzbiera w jednej firmie bonów już na 20 km. może je w tejże firmie wymienić na właściwy bon turystyczny PKP

służący do bezpłatnego uzyskania biletu kolejowego na 20-kilometrowa odległość.

Dzięki temu w praktyce każdy klient jednego ze sklepów, zaopatrzonych przez Ligę Popierania Turystyki w bony, będzie mógł bez żadnych dodatkowych wydatków i kosztów, uzbierać sobie z łatwością taki „kapitał“ kilometrów, który pozwoli mu na odbycie większej podróży po kraju, dowolnym pociągiem i w dowolnej klasie.

Za bon stukilometrowy, opiewający normalnie na klasę 3-cią, można będzie przebyć 65 km. w klasie 2-giej, lub też 50 km. w klasie 1-ej. Drobne kupony, dadawane jako premie, mogą być drukowane przez firmy, które dołączać je będą do towarów. Natomiast

same bony turystyczne emitowane i drukowane będą wyłącznie przez PKP.

Należy dodać, że kupony kilometrowe nie będą mogły być sprzedawane publiczności za gotówkę, a tylko dołączone jako bezpłatne premie w sklepach. Ta nowa forma oszczędności, polegająca na zbieraniu przez cały rok kilometrów kolejowych, co umożliwi ludziom nawet najmniej zasobnym wyjazd na urlop czy wycieczkę do odległych zakątków kraju,

spotka się niewątpliwie z uznaniem szerokich warstw społeczeństwa.

Sklepy zaś, premiujące w ten sposób swoich odbiorców, zyskają nowy zastęp stałej klienteli.

Sukces filmu „Cyganeria“

Z KIEPURĄ I MARTĄ EGGERTH

Pod honorowym protektoratem kanclerza Austrii, dra Schuschnigga, odbyła się w czwartek w jednym z największych kinoteatrów wiedeńskich uroczysta premiera filmu produkcji wiedeńskiej: „Cyganeria“ z Janem Kiepurą i Martą Eggerth w rolach głównych.

Na premierze, z której czysty dochód przeznaczony był na cele dobroczynne Frontu Patriotycznego, obecny był kanclerz Schuschnigg wraz z członkami rządu, korpus dyplomatyczny, kardynał Wiednia ks. Innitzer, wysocy funkcjonarjusze państwowi i gminni, oraz szereg wybitnych osobistości.

Część operowa filmu transmitowana była przez radio, przy czym Kiepura wypowiedział kilka słów przed mikrofonem. Po przedstawieniu publiczność zgotowała Kiepurze i Marcie Eggerth żywiołową owację.

Jak się dowiadujemy film „Cyganeria“ został już sprowadzony do kraju i w najbliższych dniach **ujrzymy go w jednym z kin w Sosnowcu.**

—oOo—

× **CENTRALNY ZWIĄZEK DETALICZNEGO KUPIECTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO ODDZIAŁ W SOSNOWCU,** zawiadamia swych członków, że w dniu 17 bm. o godzinie 14.30 w pierwszym a o godzinie 15 w drugim terminie, w sali obok kościółka, ul. 3 Maja, odbędzie się informacyjne zebranie. O obowiązkowe i punktualne przybycie wszystkich członków uprasza Zarząd.

× **ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU W SOSNOWCU.** Dn. 14 bm. t.j. w czwartek o godz. 16 w sali Związku (3 Maja 25) odbędzie się zebranie miesięczne Zw. P. D. na którym p. Janina Rudzka wygłosi pogadankę na temat: „Zadanie kobiety jako wychowawczyni młodego pokolenia“. Po zebraniu odbędzie się podwieczorek dla członkiń i gości, który będzie miał na celu bliższe wzajemne zaznajomienie się i omówienie wielu kwestyj obchodzących ogół pań domu.

Zapisz się na członka P. M. S.

O zniesławienie wójta p. Chrząszcza

z gminy Rokitno-Szlacheckie

W Sądzie okręgowym w Sosnowcu zakończył się wczoraj ciekawy proces wytoczony z prywatnego oskarżenia wójta gminy Rokitno-Szlacheckie (pow. zawierciański) Edwarda Chrząszcza przeciwko Leandrowi Leszczyńskiemu z Łaz i Stanisławowi Filipkowi z Włodowic.

W ub. roku 26 września Leszczyński do spółki z Filipkiem zamieścił na łamach „Expresu Zagłębia“ artykuł zatytułowany

„Chlubna przeszłość wójta gminy Rokitno-Szlacheckie“.

W artykule tym p. Leszczyński nazwał p. Chrząszcza „człowiekiem małego kalibru“, że „okradał systematycznie żołnierza polskiego“, że „trzeba mieć nielada tupet i mieć czelność aby z taką przeszłością uważać się za zasłużonego obywatela“.

W tym samym artykule Filipek nazwał p. Chrząszcza, że „jest mu znany jako człowiek awanturniczy“, oraz że „był karany przez sądy rosyjskie w Częstochowie i Warszawie“.

Dnia 3 października ub. r. na łamach tego samego pisma ukazał się drugi artykuł Leszczyńskiego, zatytułowany „Prawda — nieprawda“, w którym autor zarzucił wójtowi: „że człowiek będący wielokrotnym przestępcą nie może stać na czele samorządu i swoim postępowaniem krzywdzić innych“, „że Chrząszcz wyszantażował od właściciela restauracji w Łazach, Firka, 2.000 zł.“

Przed sądem przewinęło się kilkudziesięciu świadków, których zeznania

nie potwierdziły zarzutów stawianych wójtowi Chrząszczowi przez autorów artykułów.

Przed zamknięciem rozprawy, pełnomocnik oskarżyciela adw. Pawełek złożył sądowi odpisy papierów wójta dotyczące jego

pracy niepodległościowej i 14-letniej służby w wojsku polskim.

Z załączonych papierów wynika, że Chrząszcz od 15 roku życia brał czynny udział w pracy niepodległościowej, ścigany był przez władze rosyjskie i więziony. Z tego też okresu pochodzą dwa wyroki skazujące sądów rosyjskich. W 1914 r. Chrząszcz wstąpił do legionów, przeszedł całą kampanię i był odznaczony wieloma odznaczeniami wojskowymi. W r. 1928 pracował w radzie gromadzkiej w Łazach i Radzie powiatowej w Zawierciu. W r. 1934 został wybrany wójtem gminy Rokitno-Szlacheckie.

W wyniku rozprawy sąd ogłosił wyrok, na mocy którego wszystkie zarzuty postawione w artykułach

zostały uznane za oszczerstwo

i skazał Leszczyńskiego na łączną karę na 3 miesiące aresztu i 50 zł grzywny oraz ogłoszenie sentencji wyroku na koszt skazanego w miejscowej prasie i Gazecie Polskiej.

W motywach wyroku sąd stanął na stanowisku, że oskarżony Leszczyński

nie przeprowadził dowodu słuszności zarzutów stawianych w artykułach.

Jako okoliczność łagodzącą przy wymiarze kary sąd wziął pod uwagę dotychczasową niekaralność Leszczyńskiego. Jednak dla sądu nie ulega żadnej wątpliwości, że oskarżony, pisząc powyższe artykuły,

powodował się jedynie osobistą zemstą za odmowę przyjęcia go przez oskarżyciela na urzędnika gminy.

Drugi oskarżony Filipek został z braku dowodów winy uniewinniony.

Leszczyński zapowiedział apelację.

Fałszerka pieniędzy
OSADZONA W WIĘZIENIU

Policja dąbrowska ujęła w Dabrowie znaną fałszerkę pieniędzy Antoninę Karbownik, skazaną w ub. roku przez Sąd okręgowy w Sosnowcu na 5 lat więzienia.

Skazana fałszerka ukrywała się przez cały rok i obecnie wpadła dopiero w ręce policji.

Aresztowaną Karbownikową osadzono w więzieniu.

—oOo—

× PODZIĘKOWANIE. Wszystkim, którzy byli łaskawi udzielić pomocy finansowej i ofiarować fanty na loterję urządzoną na zabawie w parku sieleckim z okazji „Dnia rezerwisty", a przede wszystkim Dyrekcji Gwarectwa „Hr. Renard" i T-wu przemysłowców, oraz pp. którzy wzięli udział w urządzeniu zabawy i loterii fantowej Rada Grodzka Rodziny rezerwistów w Sosnowcu składa podziękowanie. Za Radę: przewodnicząca Anna Almstaedtowa; sekretarz — Sylwester Jałowiecki.

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P.P.

Zabawa ogrodowa
W PARKU SIELECKIM

W ramach IV Tygodnia budowy szkół powszechnych zarząd Obwodu Związku Harcerstwa Polskiego w Sosnowcu organizuje w dniu 10 bm. t.j. dzisiaj zabawę ogrodową w parku Gw. „Hr. Renard".

W programie: koncert orkiestry, tańce, korowody dzieci, popisy harcerek i harcerzy, śpiewy, gry, iluminacje świetlne, fontanny i t.p.

Dochód na budowę szkół powszechnych.

Harcerze proszą wszystkich mieszkańców Sosnowca o poparcie tej imprezy, dochód z której przeznaczony zostaje na tak wzniosły cel, jakim jest akcja budowy szkół.

Ceny wstępu minimalne, bo tylko 25 gr dla dzieci i młodzieży i 54 gr dla starszych.

× SZKOŁA MUZYCZNA im. ST. MONIUSZKI W SOSNOWCU, ul. Deblińska 11, tel. 626-49 — (szósty rok istn.) przyjmuje zapisy do klas śpiewu solowego, muzyki kościelnej, skrzypiec, altówki, fortepianu. Program nauki ustalony według nowych form i wymagań Min. WR. i OP. W klasie fortepianu — nowe siły pedagogiczne. Informacje codziennie — prócz świąt — od godz. 10—12 i 15—19.

PROGRAM RADIOWY

ZAKOŃCZENIE FESTIVALU SZTUKI POLSKIEJ

W niedzielę, dn. 10 bm. o godz. 21.45 z okazji zakończenia Festivalu Sztuki Polskiej przemówią przez radio: prez. Wacław Sieroszewski, b. min. August Zaleski, dyr. Stanisław Lorenz, prof. Tadeusz Ochlewski i radca Michał Rusinek.

ŻUŁÓW I BEZDANY TRANSMISJE Z UROCZYSTOŚCI KU CZCI MARSZAŁKA PIŁSUDKIEGO

W niedzielę, dn. 10 bm. Polskie Radio przeprowadza z Wileńszczyzny dwie wielkie transmisje, związane bezpośrednio z kultem Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. W myśl uchwały Walnego Zjazdu Delegatów Związku Rezerwistów odbędzie się w Żułowie uroczystość zasadzenia pamiątkowego dębu wśród fundamentów dworu, w którym urodził się Józef Piłsudski. Transmisja radiowa z tej uroczystości rozpocznie się o godz. 13.10.

Tego samego dnia o godz. 14.19 w Bezdanach odbędzie się symboliczna uroczystość poświęcenia 100 nowych szkół im. Marszałka Piłsudskiego. Fragmenty tej uroczystości nada Polskie Radio na wszystkie swoje rozgłośnie.

Pięćdziesięciu nowym szkołom im. Marszałka Piłsudskiego Polskie Radio ofiarowało odbiorniki radiowe dzięki czemu młodzież będzie mogła słuchać codziennie audycyj, zaleconych jako dodatkowa pomoc szkolna przez Ministerstwo WR. i OP.

NIEDZIELA, 10 PAŹDZIERNIKA

6.15 „Surmy śląskie". 6.30 Koncert poranny pod dyr. por. Konrada Klimiaka. 7.30 Wiązanka pieśni ludowych śląskich wykona chór mieszany KPW. 8.15 Gazetka rolnicza. 8.30 Koncert życzeń. 8.50 „Dwa dni wśród młodzieży przysposobienia rolniczego" — pogadanka. — 9.00 L. Beethoven — koncert skrzypcowy D-dur — płyty. i Jan Kiepura — płyty. 10.00 Reportaż z życia. 10.30 Transmisja uroczystego nabożeństwa z Katedry św. Jana w Warszawie. Po nabożeństwie muzyka z płyt. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek muzyczny w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej m. Poznania pod dyr. Zygmunta Latoszewskiego, z udziałem Fr. Łukasiewicza — fortepian. 13.00 „Piotr Bezruč a Śląsk — szkic literacki. 13.10 „Bajecznie kolorowa" — fragment noweli Sewera. 13.30 Muzyka obiadowa. Wykonawcy: Zespół salonowy Pawła Rynasa. Emilia Zielińska — cytra, Wawrzyniec Żywolewski — gitara i Chór Alojzego Zaremby. 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 „Rola TCL. w ośrodkach robotniczych Śląska" — pogadanka. 15.55 „Co słychać na Śląsku". 16.05 Koncert solistów: Wykonawcy: Stefania Millerowa — śpiew, Zdzisław Roesner — skrzypce. 16.45 „Anielcia i życie" — powieść mówiona. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. Transmisja z kawiarni „Esplanada" w Poznaniu. 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Lekcja deklamacji" — fraszka Mariana Gawalewicza. 19.35 Koncert rozrywkowy. Wykona sekcja mandolinistów robotniczego Instytutu oświaty i kultury im. Stefana Żeromskiego w Janowie. 20.00 Audycja pogodna w oprac. Stanisława Ligonia. 20.30 Wiadomości sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. 21.00 Wiadomości sportowe ze wszystkich Rozgłośni P.R. 21.15 Z okazji Festivalu Sztuki Polskiej „Pod dachami Warszawy". Wesoła Syrena. 21.47 Rezerwa. 22.00 „Opowieść o Mozarcie". 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.00 Muzyka taneczna.

Szczęściu na spotkanie!

Żyjemy w czasach niezwykłych, rzec by można: niesamowitych. Dzień za dniem przynosi nam wstrząsające wiadomości z terenu bratobójczych walk w Hiszpanii, przejmujące grozą opisy tytanicznych zmagań na Dalekim Wschodzie i zapowiedzi nowych komplikacyj międzynarodowych.

Być może, iż wkrótce będziemy świadkami wydarzeń, które zmienią dotychczasowe oblicze świata w sposób radykalny. I wówczas pragniemy tylko jednego: by wielkie przemiany pochłonęły jak najmniej ofiar.

Tak samo jest i w naszym prywatnym życiu codziennym.

Słyszymy wciąż o klęskach życiowych naszych znajomych i ogarnia nas współczucie. A gdy ślemy im w duchu życzenia szybkiego pozbycia się trosk, mimowoli czai się w nas coś więcej jeszcze: lęk, że i nas samych mogłoby spotkać nieszczęście.

Natomiast, gdy dowiemy się, że kogoś z przyjaciół naszych spotka powodzenie, to oczywiście składamy mu przy najbliższej sposobności gratulacje. Jednakowoż i wówczas coś się na dnie duszy naszej czai... Tli w nas iskierka zazdrości, że nic nas dobrego nie spotkało, nie rozwiało szarzyzny naszego życia.

By nie doznawać tego rodzaju uczuć, wyjdźmy sami szczęściu na spotkanie. Wyziera ono na nas z wielu zakamarków, o których często nie myślimy nawet: choćby z niewielkiej płaszczyzny ćwiartki losu do pierwszej klasy czterdziestej loterii klasowej.

A gdy na los nasz padnie większa wygrana, nie będziemy potrzebowali zazdrościć szczęścia innym.

Gdzie najlepiej spędzić niedzielę

Przypominamy wszystkim, iż obecna Wystawa Katowicka „Przed zimą" trwać będzie tylko do 17 bm. Najlepsza okazja do zwiedzania Wystawy nadarza się w niedzielę, w dzień kiedy każdy ma więcej czasu niż zwykle.

Wystawę warto zwiedzić, gdyż znajduje się na niej bardzo dużo eksponatów, które ze względu na zbliżającą się zimę są przedmiotem szczególnego zainteresowania każdej pani domu. Radia, piece, sprzęty domowego użytku, artykuły sportowe, nowości z zakresu gospodarstwa domowego itd. stanowią bogate działy zdolne zainteresować najwybitniejszą publiczność.

Wystawa obrazów, której trzeba poświęcić sporo czasu chcąc ją chociażby tylko pobieżnie obejrzeć, przykuwa uwagę zwiedzających, będąc przedmiotem ogólnego podziwu.

Przypominamy jednocześnie, iż wycieczki zbiorowe korzystają ze znacznych zniżek.

A więc w niedzielę — ogólne spotkanie na Wystawie „Przed zimą".

ŚPIESZNO MU

— No, bywaj chłopcze! Szczęśliwej podróży! A gdyby ci były pieniądze potrzebne, napisz do mnie.

— Ojcze, a może byś wziął list odrazu ze sobą?

SPORT

POLACY NA RINGU BERLIŃSKIM

W piątek rozpoczął się w Berlinie turniej pięściarski sześciu narodów z udziałem bokserów polskich. Sobkowiak przegrał w finale po wyrównanej walce na punkty z Enekesem (Węgry). Kajnar w pierwszym spotkaniu zwyciężył Sohntaga (Niemcy), w drugim uległ już w pierwszej rundzie przez k. o. Neurnbergowi. Kajnar do walki stanął przemęczony poprzednim spotkaniem.

SNOPEK TRENEREM PIĘŚCIARZY UNII

Sekcja bokserska sosnowieckiej Unii powraca do życia. Obecnie od pewnego czasu dwa razy w tygodniu odbywają się treningi. W najbliższym czasie pięściarzy Unii trenować będzie znany na Śląsku trener Snopek. Dodać należy, że w Unii wystąpią pięściarze rozwiązanego Policyjnego KS, który w swych szeregach miał kilku doskonałych pięściarzy. W niedługim czasie bokserzy Unii wystąpią na ringu.

RAN ZNOKAUTOWANY W PIERWSZEJ RUNDZIE PRZEZ HRUBESZA!

We czwartek wieczorem rozegrany został w Pradze mecz bokserski pomiędzy zawodowymi bokserami w wadze średniej, Polakiem Eddie Ranem a Czechem Hrubeszem.

Ran, jako zwycięzca w swoim czasie słynnego czeskiego boksera Nekolnego, uważany był za faworyta spotkania. Niestety, bokser polski nie miał czasu pokazać swojej klasy. W pierwszym starciu, w pierwszych sekundach walki Hrubesz zdołał dosięgnąć Polaka prawym hakiem, a następnie ulokował w jego szczęce kilka prostych lewych.

Prawy hak oszołomił Polaka tak dalece, że nie zdołał on już uchronić się przed serią z lewej. W 35 sekundzie Polak poszedł na deski i dał się wyliczyć.

Po rocznej przerwie powrót Rana na ring zakończył się niezwykle ciężką klęską, która zdaje się przekreślać jego dalsze możliwości.

KRONIKA ZAWIERCIA

Proces o zniesławienie

W tych dniach Sąd okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał sprawę z oskarżenia dyr. Al. Erbego z Zawiercia przeciwko prezesowi miejscowego oddziału Stow. kupców polskich p. Br. Zawadzkiemu o zniesławienie.

Sprawa ta w swoim czasie rozpatrywana była przez sąd grodzki w Zawierciu, który p. Br. Zawadzkiego uniewinnił.

Obecnie Sąd okręgowy wyrok ten zatwierdził.

Z ramienia p. Zawadzkiego stawał w sądzie adw. Kazański.

Kino „STELLA" — „Dzieci ulicy".

Kto wie, że

Na całym świecie produkuje się ogółem około 196.000.000 piwa.

Językiem rosyjskim używa około 100 milionów ludzi na świecie.

Polaków w Szwecji żyje około 500.

Najwyższą górą w Grecji jest Olympus, wysokości 2.918 m.

Polaków w Rumunii jest około 90.000

W ciągu jednej godziny na całym świecie zawiera się około 1.200 ślubów.

(REPORTAŻ WŁASNY)

GROZA SUTERYNY

Od dwóch lat Szczepański jest dozorcą dużego domu w śródmieściu i od dwóch lat mieszka z rodziną w suterynie. Przebywali przed tym na wsi i tam wychowali sześcioro zdrowych dzieci. Początkowo nikt nie martwił się wilgocią suteryny — posada jest, mieszkanie też — czego więcej potrzeba?

— O, tu ciemne plamy — pokazuje Szczepańska — tu mokra ściana... a tu przegniła podłoga.

Oknem i drzwiami wieje ciągle zimno.

Oj, czułam, że z mieszkania w tej suterynie nic dobrego nie wyniknie.

Starsi chłopcy odporniejsi już fizycznie, wytrzymują jako tako pobyt w wilgotnej piwnicy. Czasami tylko, któryś z nich zakaszle, albo poskarży się na ból nogi — takie tam „drobiazgi", ale młodsi?...

Zdziś pierwszy z rodziny począł korzystać z pomocy lekarza domowego; niedokrwistość, zła przemiana materii i charakterystyczna dla mieszkańca ciemnej suteryny żółta cera. W tym roku Ubezpieczalnia wysłała go na kolonię, dało to poprawę zdrowia, ale czy na długo?

Chłopiec jest dzisiaj i przez szereg lat pozostanie stałym pacjentem lekarza domowego.

Aleksander ma bolesne łamania w stawach — leczy się także.

Najsilniejsze jednak piętno wycisnęła suteryna na najmłodszym. Stał się szalenie nerwowy i tak mizerny, że w drobnej buzi oznacza się tylko płonący szkarłatną barwą odmrożony nosek. Tamci żyją jeszcze pewnym zapasem zdrowia, jaki dała wieś — on nie zdążył zebrać takiego kapitału. A czerstwi dawniej, wiejscy chłopcy przeniesieni na grunt miasta i zmuszeni żyć w jego najgorszych warunkach — marnieją.

Suteryna ma straszną siłę niszczycielską i sieje spustoszenie nie oszczędzając starszych.

Szczepańska odczuwa także dawniej nieznane darcia w nogach, że, jak mówi „gryzłaby wszystkich z bólu" jest wątła i ciągle chora.

— Leczy się pani?

— Co mi lekarstwo pomoże — odpowiada — kiedy muszę żyć w wilgoci? A leczę się, pewnie, że się leczę, ale to i tak na nic!... Mnie pomogłoby powietrze, ot co!

Do tego mieszkania dociera ono z trudem tak, jak i słońce, zasłonięte czworobokiem pięciopiętrowej kamienicy. Szczepańscy pogodzili się z miastem, ale

nie wyrzekli tęsknoty za powietrzem.

— Do kościoła chodzę okrężną drogą — mówi Szczepańska — byle tylko dłużej pobyć na powietrzu.

Chłopcy uciekają z domu jak mogą, mąż też woli wysiadywać przed bramą, a ja to się tak rwę do słońca...

Jak strasznie zazdrościłam synom, że ich Ubezpieczalnia wysłała na kolonie. Ile jabym dała za pobyt gdzieś z dala od tej suteryny.

Leczy nas pan doktór, daje lekarstwa, ale co to pomoże przy naszym mieszkaniu? To daremna praca. Ja jestem wiejska kobieta i wiem, co to znaczy,

jak w izbie jest sucho i słonecznie.

Po swoich synach i po sobie przekonałam się, ile złego może zrobić wilgoć i ciemne mieszkanie. Ech, mój Boże... Tu to tylko choruj i lecz się.

O zdrowej izbie i powietrzu innym od piwnicznych wyziewów marzy rodzina Szczepańskich; jedna z bardzo, bardzo licznych ofiar naszej mieszkaniowej nędzy. (p.)

Przed konferencją Młodych lekarzy polskich

Komitet lokalny w Sosnowcu

W czerwcu roku bieżącego został powołany przez zarząd główny Związku lekarzy P. P. Komitet organizacyjny konferencji Młodych lekarzy, która odbędzie się dnia 16 bm. w Poznaniu.

Konferencja ta ma na celu skupienie pod sztandarami Związku lekarzy P. P. jak największej ilości młodych lekarzy, stojących na gruncie paragrafu aryjskiego, bez różnicy przekonań politycznych.

Na konferencji, w której udział dostępny jest dla wszystkich młodych lekarzy, chociażby nawet nie byli członkami Związku lekarzy P. P. nastąpi zgłoszenie postulatów młodego społeczeństwa lekarskiego co do najważniejszych spraw zawodowych.

Z ramienia prezydium Komitetu organizacyjnego zostały utworzone we wszystkich miastach uniwersyteckich, oraz w większych miastach nieuniwersyteckich komitety lokalne, zajmujące się propagowaniem konferencji oraz opracowywaniem postulatów zawodowych.

Konferencja poznańska zapoczątkuje ściślejszą współpracę ze sobą młodych lekarzy, reprezentujących wszystkie ziemie Rzplitej oraz stanowić będzie mocny wyraz łączności ich ze Związkiem lekarzy Państwa Polskiego.

W Sosnowcu dnia 16 ub. m. odbyło się zebranie Młodych lekarzy, na którym ukonstytuował się komitet lokalny, w skład którego wchodzą dr. dr.: Kubacki Józef, Buchacz Marian i Zielińska Halina.

W nowym lokalu

Popularny w Zagłębiu zakład fotograficzny „Foto-Lazar" w Sosnowcu, przy ul. Piłsudskiego 14, przeniesiony został w tych dniach do nowego obszernego lokalu na parterze w tym samym domu, wejście z ulicy Piłsudskiego nr. 14-a.

Zakład posiada dużą salę do zdjęć, obszerną poczekalnię, w której jest urządzona stała wystawa art. fotografii i portretów, wykonywanych we własnej pracowni.

Zakład został wyposażony w najnowsze zdobycze techniki fotograficznej, nieznane dotychczas u nas, a umożliwiające między innymi utrwalanie **najbardziej subtelnych wyrazów twarzy, podkreślających indywidualny wdzięk, niedościgniony dotąd w fotografice.**

W nowym lokalu życzymy tej starej polskiej placówce „Szczęść Boże".

Trzydniowa zmiana

W ROZKŁADZIE JAZDY POCIĄGÓW

W związku z zamknięciem toru głównego szlaku Strzemieszyce Płn. — Gołonóg w dniach 11, 12 i 13 bm. poc. nr. 21-7211 kursujący na przestrzeni Strzemieszyce Płn. — Katowice przez Gołonóg w dniach tych będzie kursował przez Kazimierz — Sosnowiec Płdn. zaś poc. nr. 7234 odchodzący z Sosnowca Płn. o godz. 10 m. 22 i poc. nr. 7239 przychodzący o godz. 14.03 do Sosnowca będzie tylko kursował na przestrzeni Gołonóg — Katowice.

NA FALI DNIA

UBÓJ RYTUALNY

„Polonia" oraz inne dzienniki doniosły, iż wobec uchwały Sejmu śląskiego zakazu uboju rytualnego na Śląsku, ubój ten odbywać się ma w Będzinie. Nie wiadomo dlaczego w Będzinie. Prawdopodobnie dla tego, że miasto to, ma „wyrobioną" już opinię w całej Polsce, jako najbardziej żydowskie. Ale, czy to jest dostateczny powód? Chyba nie. Może to być natomiast niebezpiecznym precedensem.

W ogóle z tym ubojem rytualnym na Śląsku i w Zagłębiu dzieją się dziwne rzeczy. Ciekawą naprzykład wzmiankę umieścił żydowski tygodnik „Zagłembier Szlezysze Wort", która brzmi następująco:

„Jak wiadomo Sejm śląski powziął uchwałę zabraniającą uboju rytualnego na Śląsku. Uchwała ta jednak została chwilowo odroczona. Magistrat Katowic jednak, nie zwracając uwagi na to, iż nie ma oficjalnego zakazu uboju rytualnego, zabronił dokonywania uboju już od zeszłego tygodnia. W związku z tą decyzją magistratu Katowic ubój odbywa się w Mysłowicach, Chorzowie i t. d. Zabronienie uboju w Katowicach, gdzie znajduje się największe skupienie żydów na Śląsku, ciężko dotknęło żydowskie społeczeństwo".

Tyle dziennik żydowski. Oczywiście żydzi lamentują z powodu decyzji Sejmu Śląskiego. Nie o to jednak chodzi. Nasuwa się bowiem pytanie: dlaczego skoro ubój rytualny uchwałą Sejmu został skasowany odbywa się nadal w Mysłowicach, a tym „szczęściem" uraczony ma być wogóle Będzin.

W rezultacie, niedługo się okaże, iż ubój rytualny został ograniczony... bez ograniczenia.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

10 Paździer. **Niedziela**

Franciszka Borg.
Słowiański: Dobromiły.
Słońca wsch. 5.51, zach. 16.54
Księżyca wsch. 11.55, zach 20.2

HISTORIA PODAJE:
1410 Pogrom Krzyżaków pod Koronowem.
1672 Śmierć Michała K. Wiśniowieckiego.
1794 Klęska Kościuszki pod Maciejowicami.
1835 Zmarł w Dreźnie poeta K. Brodziński.
1920 Słowianie Karyntii przegrywają plebiscyt

PRZYSŁOWIA:
Snadniej stu mężów, niż dwie baby zgodzić.

Z KSIĘGI ZŁOTYCH MYŚLI:
Przy pracy nad zbawieniem drugich skuteczniej działa łagodność, niż surowość i prędzej odnosi się zwycięstwo ustępliwością niż groźnym naleganiem.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Tajemnice żółtego Miasta".
PATRIA: „Atak o świcie".
EDEN: „Spotkali się w Paryżu".

—oOo—

× RADA STUDIUM GOSPODARCZEGO. W nadchodzący wtorek o godz. 19 w Domu Społecznym w Sosnowcu odbędzie się sprawozdawcze posiedzenie rady Studium gospodarczego.

× POKAZ POMOCY NAUKOWYCH. Jutro, w poniedziałek odbędzie się w szkole powsz. nr. 6 w Sosnowcu, na Waweilu pokaz pomocy naukowych dostarczonych szkołom przez Tow. popierania budowy publ. szkół powsz.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w niedzielę — poranek o godz. 11.30— świetna komedia w 3-aktach R. Niewiarowicza „Gdzie diabeł nie może..." dana będzie dla młodzieży szkolnej. Ceny miejsc od 25 gr. do 1 zł. Jest to nieodwołalnie ostatnie przedstawienie tej przemiłej komedii, która na wszystkich przedstawieniach cieszyła się dużym powodzeniem.

Dziś w niedzielę po południu, o godz. 16.30 po raz dziewiąty ukaże się doskonała komedia w 3 aktach, 14 obrazach Jana Vaszary'ego pt. „Małżeństwo". Ceny miejsc od 25 gr.

Dziś w niedzielę wieczorem o godz. 20.30 — powtórzenie przemiłej, pełnej dowcipu i satyry polityczne komedii pt. „Mała Kitty i wielka polityka", która była przebojem ubiegłego sezonu, (grana 300 razy z rzędu) w Teatrze Malickiej w Warszawie. W rolach głównych wystąpią pp. Anusiakówna, Lenczewski i Szpiganowicz. Sztukę reżyseruje p. Józef Klejer. Ceny miejsc od 25 gr.

W poniedziałek i we wtorek — przedstawienie robotnicze, zakupione przez Związek Przyjaźni, — dana będzie „Mała Kitty i wielka polityka". Początek o godz. 19.

W czwartek, 14 bm. w Olkuszu — sala kina „Orzeł". „Małżeństwo". Bilety wcześniej nabywać można w restauracji p. Bobrzeckiego.

—oOo—

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Niedziela 10 bm. Akademja Tow. Młodych Polek godz. 11 — „Gdzie diabeł nie może..." godz. 15.30 — „Gdzie diabeł nie może". g. 19

—oOo—

× ZARZĄD KOŁA ABSOLWENTEK PRZY PSZŻ W SOSNOWCU zawiadamia koleżanki o zebraniu, które odbędzie się dn. 17 bm. o godz. 11.

× ZJAZD PRZEDSTAWICIELI SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW. Dnia 17 bm. o godzinie 10 rano w sali Domu Społecznego (sala gimnastyczna) w Sosnowcu odbędzie się jesienny Okręgowy Zjazd przedstawicieli Spółdzielni spożywców.

Do ochotników wojennych

Z LAT 1914-21

Zarząd oddziału sosnowieckiego Związku b. ochotników wojennych z lat 1914-21 zawiadamia swych członków oraz sekcję w Dąbrowie G., Będzinie i Strzemieszycach, że w dniu 16 bm. odbędzie się uroczystość przeniesienia prochów hetmana Stefana Czarnieckiego do sarkofagu w kościele w Czarncy.

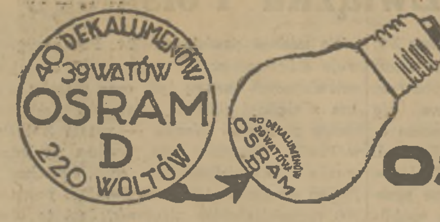
Zarząd oddziału zwraca się do członków o wzięcie jaknajliczniejszego udziału w uroczystościach. Uczestnicy uroczystości korzystać będą z 75 proc. zniżki kolejowej (cena biletu ok. 2 zł w obie strony).

Na uroczystości tej wręczona będzie p. Marsz. Śmigłemu-Rydzowi płaskorzeźba z węgla, jako dar sosnowieckiego oddziału Zw. ochotników wojennych.

Zapisy przyjmuje sekretariat oddziału (Dom Społeczny pokój nr. 17) do dn. 15 bm. włącznie.

—oOo—

× CZYJA PORTMONETKA? W Wydziale śledczym p. p. w Sosnowcu znajduje się do odebrania, po udowodnieniu prawa własności portmonetka z pieniędzmi.

Aktualne problemy szkolnictwa w Sosnowcu

Zagłębie powinno mieć zakład kształcenia nauczycielek

W ostanich dniach odbyło się pierwsze powakacyjne posiedzenie Rady szkolnej miejskiej w Sosnowcu.

Zebraniu przewodniczyła wiceprezeska p. Józefa Cholewicka.

Na wstępie przyjęto protokuł z poprzedniego posiedzenia odczytany przez nacz. Nawrockiego, po czym na skutek rezygnacji dr Kucharskiego ze stanowiska prezesa, wybrano prezesem Rady szkolnej dyrektora liceum pedagogicznego p. Wł. Mazura.

Po dokonaniu wyboru przewodnictwo zebrania objął nowy prezes.

SPRAWY BUDŻETOWE

Przy omawianiu spraw budżetowych insp. Luchowiec wysunął szereg wniosków i dezyderatów pod adresem miasta i zaapelował, aby czynniki decydujące o budżecie umiały potraktować szkolnictwo po ojcowsku.

Dla bliższego omówienia spraw budżetowych postanowiono powołać specjalną komisję z udziałem inspektora szkolnego, podkreślając przy tym, że w nowym budżecie winna być uwzględniona dotacja na utrzymanie centralnej pracowni robót ręcznych.

W dalszej dyskusji zabierali głos: dyr. Ledwos, który poddał krytyce budowę nowej szkoły przy ul. Suchej, zwracając w pierwszym rzędzie uwagę na brak sali gimnastycznej; wicestarosta Heynar poruszył sprawę okólnika Ministerstwa spraw wewnętrznych o wyglądzie budynków szkolnych i stanie higieny szkolnej, a p. Barański wysunął projekt tworzenia centralnych bibliotek dzielnicowych.

Z kolei insp. Luchowiec omówił zagadnienie Towarzystwa budowy szkół powszechnych, podkreślając przy tym, że Okręg krakowski pierwszy przystąpił do zaopatrywania szkół w pomoce [illegible]we. Na cel ten przeznaczono już 10 tys[illegible] zł. Wreszcie insp. Luchowiec wysunął dezyderat przeszkolenia ochroniarek.

SZKOŁA SPECJALNA SAMODZIELNĄ SZKOŁĄ

W dalszym ciągu obrad Rada szkolna powzięła uchwałę, aby szkołę specjalną w Sosnowcu, mieszczącą się przy ul. Wawel 5 — przekształcić w samodzielną szkołę. Obecnie liczy szkoła specjalna 136 dzieci. Z czasem szkoła ta rozwinie się i będzie musiała mieć osobny budynek ze specjalnymi urządzeniami dla najbiedniejszych, bo upośledzonych dzieci. Pod tym względem winien Sosnowiec przodować w trosce o dziecko, kształcone w szkole specjalnej.

O LICEUM PEDAGOGICZNE ŻEŃSKIE W SOSNOWCU

Ożywioną dyskusję wywołał wniosek p. Cholewickiej w sprawie utworzenia w Sosnowcu liceum pedagogicznego żeńskiego. Po zakończeniu dyskusji Rada przyjęła następującej treści wniosek:

Do Rady Miejskiej Miasta Sosnowca
na ręce Zarządu Miasta.

Rada Szkolna Miejska miasta Sosnowca stwierdza, że w Zagłębiu było 3 seminaria żeńskie: państwowe w Zawierciu, państwowe w Sosnowcu i prywatne żeńskie insp. szkolnego Grabowskiego.

Zakłady te zostały skasowane. Setki dziewcząt robotniczych, pragnących pracować na niwie oświatowej nie ma przybytku nauki. Najbliższe zakłady żeńskie kształcenia nauczycieli znajdują się w Cieszynie, Sandomierzu, Krakowie. Stan taki krzywdzi górnika, hutnika i rzemieślnika fabrycznego, które to sfery głównie dostarczyły materjału ludzkiego do seminariów żeńskich.

Rada szkolna stawia wniosek o wystąpienie do Władz o zorganizowanie liceum pedagogicznego żeńskiego w Sosnowcu. Wypadnie miastu złożyć pewną ofiarę w postaci dostarczenia budynków. Nie może to być przeszkodą w uzyskaniu zakładu kształcenia nauczycielek w Zagłębiu.

O MIESZKANIA DLA KIEROWNIKÓW SZKÓŁ

Po przyjęciu uchwały o konieczności liceum pedagogicznego żeńskiego w Sosnowcu rozpatrywano projekt budowy szkoły bliźniaczej dla dzielnicy konstantynowskiej. Projekt opracowany przez Wydział budowlany Magistratu, zatwierdzono z tymi poprawkami, jakie wprowadził zarząd miejski z dodatkiem, że przy każdej nowej szkole winno się budować mieszkania dla kierowników szkół. (Jak się dowiadujemy, Magistrat polecił wydziałowi budowlanemu opracowanie projektu budynku mieszkalnego dla nowej szkoły).

KONFERENCJA OPIEK SZKOLNYCH

Pod koniec posiedzenia. Rada przyjęła do wiadomości z uznaniem sprawozdanie dr Śmigielskiego, lekarza szkolnego o opiece higieniczno-lekarskiej nad dziatwą szkół powszechnych w Sosnowcu. Zaznaczyć należy, że akcję tę usilnie popiera zarząd miasta. (Sprawozdanie to podajemy w streszczeniu poniżej).

Ponieważ opiekę higieniczno-lekarską przeniesiono z wydziału szkolnego do wydziału zdrowia, przeto naczelny lekarz dr Trąmpczyński naszkicował plan pracy na tym polu na rok 1937-38.

Na zakończenie uchwalono zwołać konferencję opiek szkolnych ze wszystkich szkół Sosnowca. Referaty wygłoszą: prezes Rady szkolnej, inspektor szkolny, naczelnik wydziału szkolnego, lekarze szkolni, przedstawiciel wydziału opieki społecznej.

Konferencja ma na celu poinformowanie opiekunów o celach i zadaniach opiek szkolnych.

Złóżmy ofiarę
NA BUDOWĘ SZKÓŁ

Dzisiaj w ostatnim dniu „Tygodnia szkoły powszechnej" odbędzie się w miastach zagłębiowskich zbiórka uliczna, z której dochód przeznaczony będzie na budowę szkół powszechnych.

Niech nikt nie odmówi choćby najskromniejszego datku na tak piękny cel.

Opieka higieniczno-lekarska za rok 1936-37

Zadania opieki higieniczno-lekarskiej w szkołach powszechnych w Sosnowcu szły głównie w następujących kierunkach: możliwie najdokładniejsze odtworzenie stanu zdrowotnego dziatwy szkolnej; czuwanie nad zdrowotnością dzieci szkolnych, a specjalnie zwalczanie chorób zakaźnych i udzielających; przeszczepianie zasad higieny czystości młodym pokoleniom i ich rodzicom; walka z brudem i wszawicą; wychowanie fizyczne; dokarmianie dzieci i kolonie letnie; organizacja ambulatoriów szkolnych.

Organizacja opieki higieniczno-lekarskiej.

Personel higieniczno-lekarski składa się z lekarza i 6 higienistek; do 20 szkół przydzielone zostały 4 higienistki, jedna do gabinetu dentystycznego i jedna do przychodni lamp kwarcowych w Ośrodku zdrowia. Lekarz szkolny podlegał, współpracował z Wydziałem oświaty i kultury, zaś w sprawach czysto lekarskich znosił się z Wydziałem zdrowia.

Stan lokali szkolnych

Na terenie miasta znajdują się 4 budynki nowe i odpowiadające wymogom higieniczno-sanitarnym, 9 szkół choć w stosunku mniejszym jednak mają odpowiednie budynki, reszta szkół mieści się w lokalach nieodpowiednich po przerabianych do użytku szkolnego. Lokale szkolne są przeważnie szczupłe, ilość dzieci w klasach za duża, tak że niejednokrotnie na jedną izbę przypada 130 dzieci na dwie [illegible]ny. Oczywiście utrzymanie czystości w takich warunkach w szkole jest bardzo trudne, zwłaszcza że ilość woźnych jest niedostateczna.

Stan zdrowia dziatwy szkolnej.

Podkreślić należy, że stale wzrastająca ilość dzieci w wieku szkolnym (przeszło 16 tysięcy) a jednocześnie pogarszająca się z każdym rokiem sytuacja materialna rodziców dzieci (element przeważnie robotniczy) wymagać musi szczególniejszej opieki higieniczno-lekarskiej, bo wobec ogólnej nędzy tej dziatwy, jako niedostatecznie odżywianej najczęstszą i groźną chorobą jest głód.

Jednak szczęśliwie udało się temu zaradzić p[illegible] stałe dożywianie biednej dziatwy w szkołach. To dobrodziejstwo odbiło się dodatnio i zaważyło na zdrowiu dziatwy szkolnej.

W sprawozdawczym roku szkolnym grasowała bardzo grypa (przeszło 60% dzieci przeważnie z niższych oddziałów we wszystkich szkołach ją przechodziło). Szczęśliwie jednak wszystkie te wypadki miały przebieg łagodny.

Wyniki badań dziatwy oddziałów pierwszych raz i siódmych wykazały mały procent schorzeń, co w pierwszym rzędzie zawdzięczyć należy charytatywnej opiece i racjonalnemu dożywianiu dzieci w szkołach.

Stan czystości wśród dzieci.

Stan czystości w szkołach poprawia się w dużej mierze. Wpływ na to ma budowa nowych lokali szkolnych, gdzie dzieci znajdują w świeższym i czystszym otoczeniu klas a to jednak ożywia jaźń dzieci i wpływa na przestrzeganie tej czystości. Mozolna praca w tym kierunku wychowawców i nauczycieli, a także i stan zamożności rodziców decyduje bardzo wiele. W tych szkołach gdzie rodzice są biedni (bezrobotni) ilość dzieci zawszonych i brudnych jest bardzo duża.

Należy tu podnieść, że również i opieszałość rodziców i brak zrozumienia przez nich ważności zabiegów higienicznych. Higienistki, która z ogromnym wysiłkiem i poświęceniem akcję tą prowadzą, narażone są często na obelżywe słowa i wymyślania ze strony rodziców. Pracuje też łaźnia miejska, w której dwa dni w tygodniu od rana do wieczora kąpią się dzieci szkolne grupowo ze wszystkich szkół, tak że każde dziecko jest wykąpane raz na dwa tygodnie, a raz na trzy tygodnie przejrzane, skontrolowane przez higienistkę pod względem czystości (brudasy na indeksie częściej).

Praca lekarza szkolnego

W roku szkolnym sprawozdawczym obowiązki lekarza szkolnego spełniał dr Śmigielski przy współpracy czterech higienistek, tak że na każdą przypadało po pięć szkół (około 4000 dzieci).

Do obowiązków lekarza należy przede wszystkim badanie dzieci szkolnych według kart indywidualnych zdrowia, obserwowanie tych dzieci, które przy badaniu wykazały objawy chorobowe, obserwacja podczas zajęć szkolnych, pogadanka z dziećmi z dziedziny higieny, również odczyty dla rodziców itd. Zakres pracy jest bardzo obszerny.

Dr Śmigielski, po przybyciu do Sosnowca rozpoczął od 15.XI ub. r. badanie dziatwy oddziałów pierwszych do ferii Bożego Nar. zbadał ogółem 1982 dzieci. Po feriach przeprowadzone były badania sprawności fizycznej.

Po feriach Wielkanocnych od 1.IV rb. rozpoczął dr Świtalski badanie dzieci szkolnych, wykazanych mu przez kierowników szkół na kolonie letnie. Zakwalifikował 889 dzieci.

Od 30 kwietnia nastąpiły badania dzieci z oddziałów VI i VII ze wszystkich szkół, które pragnęły wstąpić do średnich zakładów szkolnych.

Wychowanie fizyczne

Wychowanie fizyczne w szkołach powszechnych stoi jeszcze na dość niskim poziomie, z następujących przyczyn: brak przydziałów do szkół powszechnych odpowiednio wykwalifiko[illegible]ch instruktorów, małe współdziałanie ich z lekarzem szkolnym, brak odpowiednich boisk jeszcze w niektórych szkołach i sal gimnastycznych.

Akcja dożywiania.

Rola lekarza szkolnego ograniczała się tylko do klasyfikowania dzieci na dokarmianie, jednak praca lekarza ma daleko szerszy zakres pracy. Z obserwacji nad dokarmianiem dzieci szkolnych dr Śmigielski stwierdził, że sposób i program tego dokarmiania stoi w zupełności na wysokości swego zadania.

Kolonie letnie

Dziatwa szkolna została w tym roku wysłana na kolonie letnie do Mszany Dolnej w woj. Krakowskim w dwóch grupach, dziewczęta i chłopcy. Dzieci te przez cały czas pozostawały pod dozorem tamtejszego lekarza miejscowego dr. J. Czaplińskiego. Z dziewczętami przebywała stale higienistka, do chłopców zaś zakontraktowany był medyk. W czasie czterotygodniowego pobytu każde dziecko przybyło na wadze od 1 do 3 kg.

Organizacja ambulatoriów szkolnych.

Na zakończenie wspomnieć trzeba o organizacji przychodni szkolnej oraz o gabinetach (ambulatoriach), z których dziatwa szkolna korzystała. Przychodnia szkolna utworzona przy Ośrodku zdrowia; przyjęcia dziatwy odbywały się dwa razy w tygodniu w czwartki od godz. 13 do 15 i w soboty od 11 do 13. Drugim to gabinet dentystyczny, który pracuje w dwóch etapach co dnia rano od godz. 9 do 12 jako gabinet lotny na terenie szkoły, a po ukończeniu tam pracy przechodzi do następnej. Druga część tej pracy to stały gabinet dentystyczny w Ośrodku zdrowia czynny stale od 12 do 15, do pomocy lekarza dentysty przydzielona jest stała higienistka. Również wielkie usługi niesie dziatwie szkolnej ambulatorium helioterapeutyczne lampy kwarcowe, gdzie codziennie od godz. 9 rano do 15 naświetla się dziatwę szkolną.

W roku sprawozdawczym odbyło się około 10.000 naświetlań, przy czym każde dziecko po naświetleniu otrzymywało zaraz porcję (jedną łyżkę stołową) tranu.

KRONIKA OLKUSZA

Pożar w majątku
W MASZYCACH

Onegdaj w budynku wieży ciśnień w majątku ziemskim p. Wł. Schöna w Maszycach k. Ojcowa wybuchł pożar, który zniszczył część wieży, suszarnię owoców, oraz urządzenie i uszkodził wodociąg. Szkody znaczne.

Kino „ORZEŁ" — „Załoga".

X ODZNACZENI. W ciągu „XIV Tygodnia LOPP" w Olkuszu, zakończonego wczoraj wieczornicą w salach Resursy olkuskiej, za zasługi położone dla LOP-u, został udekorowany Krzyżem Zasługi p. Błażej Himmel z Ojcowa, oraz wręczono dyplomy uznania pp.: inż. Paraszczakowi z Wolbromia, inż. Gotheilowi ze Sławkowa, ks. Jordanowi z Kidowa, Wład. Mazurowi w Bolesławiu, Wł. Hadtowi w Wolbromiu, Fr. Mirochowi ze Sławkowa, Józefowi Zadrożnemu w Sułoszowej, Janowi Grzesiakowi w Olkuszu, R. Mitelmanowi w Wolbromiu i prof. Broderowi w Olkuszu.

X BRATERSKA „MIŁOŚĆ". Sąd okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu skazał Romana Łaskawca ze Starego Ujkowa, gm. Bolesław, na dwa lata więzienia za złamanie trzech żeber i uszkodzenia szczęki odważnikiem swemu bratu, Janowi, podczas bójki.

X ECHA „TYGODNIA OBRONY PRZECIWPOŻAROWEJ". Komitet organizacyjny Tygodnia obrony przeciwpożarowej państwa przeprowadzonego w Olkuszu w dniach od 5 do 12 września rb. podaje do wiadomości, że czysty dochód z imprez urządzonych w czasie Tygodnia wyniósł zł. 212.

Wszystkim obywatelom, którzy bądź przez datki, bądź przez zakupienie biletów lub swoją bezinteresowną pracę przyczynili się do uzyskania w-w sumy na walkę z pożarami, Komitet tą drogą składa korporacyjne podziękowanie.

Zajście na bieda-szybach
Policję obrzucono kamieniami

Jednej z ostatnich nocy podczas likwidacji bieda-szybów na terenie Niwki doszło do zajść.

Grupa kilkunastu szybikarzy przybrała agresywną postawę, nie chcąc dopuścić do zniszczenia eksploatowanych przez nich szybów.

Interweniujących policjantów szybikarze obrzucili kamieniami.

Zajście zostało przez policję zlikwidowane, a bardziej agresywnych szybikarzy zatrzymano.

Zatrzymani zostali: Marian Chrząstek, Wincenty Kijewski, Tadeusz Fudała, Stefan Fudała, Stefan Gębczyński, Mieczysław Kijewski, Henryk Krzysztofski, Bogusław Ciosek i Józef Garncarz.

Wszystkich zatrzymanych przekazano do dyspozycji sędziego śledczego, który po przeprowadzeniu dochodzenia polecił osadzić w areszcie: Tadeusza Fudałę, Stefana Fudałę i Mieczysława Kijewskiego.

Pozostali zatrzymani zostali zwolnieni.

„Teraz się z tobą zabawimy"
Ohydne morderstwo w Zagórzu

Przed paroma miesiącami mieszkańcy Zagórza byli świadkami krwawego morderstwa dokonanego w godzinach wieczorowych na Bolesławie Wójcicku.

Tło ponurej zbrodni przedstawia się następująco: Na powracającego z pracy Wójcika napadło na ul. Kościelnej w Zagórzu trzech osobników, którzy z okrzykiem

„Teraz się z tobą zabawimy"

zaczęli zadawać mu ciosy nożem.

W końcu jeden z napastników chwyciwszy leżącą na ziemi cegłę uderzył nią Wójcika z całych sił w głowę. Ofiara krwawych zbirów z jękiem osunęła się na ziemię i

po chwili wydała ostatnie tchnienie

Po dokonaniu zbrodniczego czynu mordercy rozbiegli się.

Zawiadomiona o morderstwie policja ujęła jeszcze tego samego wieczoru wszystkich morderców, którymi okazali się mieszkańcy Zagórza:

Kazimierz Kwoka (Wiejska 13), Władysław Stępień (Kościelna 46) i Kazimierzowi Cerazy (Dwór).

Wczoraj wszyscy stanęli przed Sądem okręgowym w Sosnowcu, który skazał Stępienia (głównego sprawcę mordu) na 7 lat więzienia, a Kwokę i Cerazego po 4 lata więzienia.

Nr. sprawy I. Co 496-37.

Obwieszczenie

Sąd Okręgowy w Sosnowcu, na zasadzie art. 3 Ustawy z dnia 26.VII. 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. Ust. 67 poz. 406 z 1919 r.) ogłasza, że na wniosek Bolesława Andrzeja Błeszyńskiego, zam. we Lwoie, ul. Obwodowa 20, na posiedzeniu publicznym w dniu 5 października 1937 roku postanowił: „wzbronić wszelkich wypłat i tranzakcji, mających za przedmiot akcje Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Saturn" Sp. Akc. Saturn k-Czeladzi, z których każda przewalutowana jest na 200 złotych i które oznaczone są Nr. Nr. 088716, 083717, 083718, 083719, 083720, 135196, 135197, 135198, 135199, 135200, 139421, 139430, 139431 — 139435 włącznie, 149451 — 149455 włącznie, 149471 — 149475 włącznie, 040048, 040049 — 040056 włącznie, 040093 — 040095 włącznie, 040186—040188 włącznie, zarządzić trzykrotne ogłoszenie tego postanowienia w Monitorze Polskim, Kurierze Zachodnim i Expresie Zagłębia w odstępach 2 miesięcy".

Jednocześnie Sąd wzywa wszystkich roszczących prawa do wymienionych akcji, aby w terminie dwuletnim od daty pierwszego ogłoszenia złożyli w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu tytuł swych roszczeń lub zgłosili sprzeciwy, gdyż po tym terminie powzięte będzie postanowienie o unieważnienie tytułów.

Sosnowiec, dnia 8 października 1937 r.

Kierownik Sekretariatu
4367 (podpis nieczytelny).

Na tym polega
tańsze pranie!

Zawierzcie bieliznę wydajnemu mydłu Jeleń Schicht, które już przy lekkim tarciu daje dość piany, aby przeniknąć tkaninę i usunąć z niej gruntownie brud.

MYDŁO JELEŃ SCHICHT
pierze idealnie czysto!

KURZ ULICZNY,
zawierający pył węglowy, działa szkodliwie na garderobę, niszczy ją i plami. Należy więc często i koniecznie odświeżać ją.

PRALNIA CHEMICZNA
i FARBIARNIA
„ZNICZ"
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 1959

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

4 POKOJE
z kuchnią z wygodami III p. do wynajęcia od 1 listopada. Sosnowiec 3 Maja 29 (naprzeciwko Izby Przem.-Handl.) 4336

POKOJU
umeblowanego większego z wygodami ewentualnie bez łóżek — u chrześcijańskiej rodziny w Sosnowcu lub Będzinie poszukuje od 1 listopada młode bezdzietne małżeństwo — (wojskowe). Zgłoszenia do Administracji „K. Z." pod „Oficer". 4353

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu lokale dwupokojowe z wszelkimi wygodami, Orla 5, tel. 61281.

2 POKOJE
z kuchnią, wygodami i pojedyńczy duży komfortowy z łazienką — Prosta 12. 4382

POKÓJ
umeblowany cichy, ładny, niedrogo wynajmę. Wiadomość Piłsudskiego 78, p. Krężlowa. 4375

W CENTRUM SOSNOWCA
wynajmę pokój umeblowany dwum panom— (niom) z utrzymaniem, bez łazienka, wygody, telefon, tylko chrześcijanom, — cena przystępna. — Informacje tel. 617-34. 4385

TRZYPOKOJOWE
mieszkanie z wygodami w nowym domu do wynajęcia. Reymonta 28. 4332

MIESZKANIE
kilkopokojowe do wynajęcia. Sosnowiec — Reymonta 14. 4303

DO WYNAJĘCIA
od zaraz 3 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami w nowym domu blisko tramwaju ul. Ks. Bandurskiego dojazd Moniuszki 12-c. —4359

5 POKOI
z kuchnią wygodami i ogrodem blisko śródmieścia tanio już do wynajęcia (Tel. 627.36) 4356

5 POKOI
z kuchnią z wygodami oraz lokal sklepowy do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 8. 4330

SZEŚCIOPOKOJOWY
lokal wynajmę zaraz. Zgłoszenia listowne: — Krzepice — Dankowice powiat Częstochowski. Rudolfowa. 4350

MIESZKANIE
6-cio pokojwe komfortowe III piętro do wynajęcia, Warszawska 6. 4392

DO WYNAJĘCIA
5 pokoi z kuchnią z pełnym komfortem i 2 lokale handlowe przy ul. Małachowskiego Nr. 4. Wiadomość u gospodarza. 4368

3 POKOJE
z kuchnią, wygody — ogródek do wynajęcia. Sosnowiec, Sucha 64. 4309

DO WYNAJĘCIA
dwa pokoje z kuchnią i przedpokojem. Będzin Krakowska 60. 4398

DO WYNAJĘCIA
2 pokoje z kuchnią — wszelkimi wygodami, pokój z kuchnią, suteryna Piłsudskiego 48. 4394

ŁADNY POKÓJ
przy rodzinie z telefonem i używalnością fortepianu. Wiadomość w Administracji. 4395

Różne

PRACOWNIA
Sukien i Okryć Damskich „Julia" przyjmuje wszelką krawieczczyznę, oraz przeróbki palt zimowych. Sosnowiec, Sobieskiego 60. 4265

ONDULACJĘ
trwałą wykonuje solidnie. Pytlik, Pogoń, ul. Sucha 24. 4369

ZAKŁAD
rzeźbiarsko - kamieniarski i żelbetonowy Jan Mitela, Sosnowiec, Rudna 17, tel. 626-25. Wykonuje: pomniki, grobowce, figury z piaskowca, marmuru i granitu oraz roboty budowlane. Ceny niskie na dogodnych warunkach płatności.

ZGINĄŁ
pies-wilk, uprasza się o przyprowadzenie względnie informacje za wynagrodzeniem: Wiejska 5. 4376

KARALUCHY
i wszelkie inne robactwo tępi radykalnie proszek „MORANT" 4007

ODCISKI
i zgrubienia skóry radykalnie usuwa płyn „RADIOL". 4004

ROZJAŚNIA
i przepiękny blond kolor włosom nadaje esencja rumiankowa — „ORION" 4005

ZARĘCZYNY.
Zawiadamiamy wszystkich znajomych i przyjaciół o zaręczynach naszej córki Haliny z p. J. Wytwornym. Oboje są oszczędni i zawsze wytworni, gdyż noszą obuwie czyszczone wydajną pastą Erdal. Pasta Erdal konserwuje obuwie i nadaje mu cudowny połysk. Cz. Z. Pięknicy. Tajemnica: Użyć jak najmniej pasty Erdal, ale polerować miękkim suknem aż do lśniącego połysku. 4214

KOMISJA
przyporaina zebranie wkładców Banku Zagłębia dzisiaj godzina 3 po południu. 4362

Nauka i Wychowanie

STUDENT
5-ciego roku prawa udziela lekcyj oraz przygotowuje do gimnazjum. Specjalność: łacina, francuski, matematyka, fizyka. Łaskawe zgłoszenia pod „student". 4363

SZKOŁA JĘZYKÓW
Katowice, Młyńska 22. Zapisy trwają. 4300

NOWOCZESNEGO KROJU SZYCIA
wyuczają koncesjonowane kursy
ZABOROWSKIEJ
Sosnowiec, Piłsudskiego 18. 4361

LEKTURY!
gimnazjalne i książki dziecięce wypożycza
KSIĄŻNICA MŁODYCH
Sosnowiec, Krzywa 1.

KURS KSIĘGOWOŚCI STENOGRAFII MASZYNOPISANIA
Wpisy: Katowice — Młyńska 22. 4299

KRAKOWSKIE
Kursy Kosmetyczne — pod kierownictwem Dr med. T. Owczyńskiego. Nauka 4 miesiące. Wykłady, ćwiczenia codziennie. Po ukończeniu kursu dyplomy. Instruktorka Inż. Helena Apsel-Schragerowa. Zapisy trwają. Zgłoszenia i prospekty Kraków — Piłsudskiego 11. Tel. 177-57. 3936

PIERWSZORZĘDNA
pracownia sukien, okryć damskich i dziecinnych — Władysławy Łobodzińskiej wykonuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres krawiectwa damskiego Sosnowiec, Kołłątaja 1 b. II p. Ceny konkurencyjne. Wykonanie solidne. 4249

PIERWSZORZĘDNY
chrześcijański zakład krawiecki J. F. Gołąb, Sosnowiec, Małachowskiego 15, tel. 63.197 (hale Rozwoju), dawniej firma Sławiński. 4378

POSADY i PRACE

POTRZEBNA
panienka do pomocy w restauracji. Wiadomość Dąbrowa Górn. Sobieskiego 1. Czernicki. 4358

ŚLUSARZA
zdolnego na roboty konstrukcyjne przyjmie — Sosnowiec, Sobieskiego 1. 4357

POTRZEBNY
chłopiec do terminu do stolarni. Sosnowiec, 3 Maja 9.

POTRZEBNA
panienka do pomocy w restauracji. Wiadomość Dąbrowa Górn. budynek poczty, Czernicki. 4403

PANIENKA
z praktyką do sklepu spożywczego potrzebna Kolonia Huty Staszic, sklep. 4377

POTRZEBNA
zdolna panna do szycia. Wiadomość w Administracji. 4386

REKLAMA JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

Wiek Pani?

Nikt go nie odgadnie bo krem „Sekret Piękności" Anida odmładza cerę o 10 lat.

SEKRET PIĘKNOŚCI ANIDA

Przed kupnem obejrzyj
ODBIORNIKI RADIOWE
u CZECHOWSKIEGO
w Sosnowcu, ul. 3 go Maja 8, tel. 61824
POGOTOWIE RADIOWE
ŁADOWANIE AKUMULATORÓW ZAKŁADANIE ANTEN

czwórka
KONCERTOWA SOLISTÓW
DE LUXE
STRADIVARI
SYMPHONIC
FENOMEN

wyróżnia się i wywołuje zachwyt przez swój wspaniały, naturalny ton — żywy i barwny, identyczny z dźwiękiem instrumentów muzycznych i brzmieniem głosu ludzkiego w rejestrach najwyższych i najniższych. Wyposażona w najnowsze udoskonalenia, czwórka solistów Telefunken oddaje najwierniej transmisje radiowe z całego świata, czyniąc z miejsca odbioru wspaniałą salę koncertową.

Radio TELEFUNKEN
harmonia tonów-symbol jakości

Masz zamiar przeprowadzić się?
CHCESZ UNIKNĄĆ KŁOPOTÓW ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZKĄ?
ZAJDZ DO „WYGODY"
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.
tel. 62-014

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH I PRACOWNIA ARTYSTYCZNO - RZEŹBIARSKA
„WIKTORIA"
dawniej: F. Fochtman.
właścicielka: Wiktoria Urbańczyk
DĄBROWA GÓRNICZA,
ul. Król Jadwigi 46. Tel. 68-436
(vis a vis przystanku tramwaj.)
POLECA:
RZEŹBY ARTYSTYCZNE, POMNIKI GROBOWCE oraz schody mozaikowe, posadzki, rury kanalizacyjne, cembrowiny studzienne, słupy ogrodzeniowe, płyty chodnikowe, krawężniki i t.p.
OZDOBNE TYNKOWANIE DOMÓW.
Pierwszorzędne materiały! Solidne wykonanie! Dogodne warunki płatności! 25-letnia gwarancja!
Najstarsze przedsiębiorstwo w Zagłębiu Dąbrowskim.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski
JANA ZAGORSKIEGO,
SOSNOWIEC, UL. ALEJA 8, TEL. 62-248
WYKONYWA:
pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozajkowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, dreny studzienne, płyty trotuarowe, postumenty, murowanie grobów i t. p.
Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ

WILLA

murowana, kryta dachówką, 13 pokojowa z 6 suterenami i parcelą obszaru 1150 mtr. kw. ogrodzoną w pięknym położeniu w Żarkach przy szosie Częstochowskiej vis a vis szkoły od zaraz do sprzedania. 2 pokoje wolne. Cena 9.000 zł. Wiadomość: Mansfeld, Żarki. 4317

Lakiery

nowoczesne jak „Nobilor" nitropolitura, płyn do polerowania i t. p. pokost, pendzle, mydła poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15. (vis-a-vis) Kościoła, Telefon 630-70.

MEBLE

stołowe, gabinety, sypialnie, sztuki pojedyńcze, gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany przeróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chrześcijańska Wytwórnia

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 680-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482

TANIO

do sprzedania 2 place blisko stacji. Zawiercie Wronia 20. 4149

SPRZEDAM

plac 19 prętów wraz z budynkiem. Sosnowiec, ul. Wysoka 28. Wiadomość: Będzin, Okrzei 45, Słowik. 4368

KINO „EDEN"

JUŻ DZIŚ!

Znakomity zespół aktorski w najweselszym filmie sezonu

SPOTKALI SIĘ w PARYŻU

w rol. gł. CLAUDETTE COLBERT, MELVYN DOUGLAS i ROBERT YOUNG

Pocz. I seansu 17.30 w niedzielę o g. 15.30

GABINET MĘSKI

palisandrowo - orzechowy, nowoczesny, wykonanie solidne luksusowe (z barem w szafie bibliotecznej), zupełnie nowy, okazyjnie do nabycia na dogodnych warunkach z powodu wyjazdu. Zgłoszenia do administracji „K. Z." pod 1600.

FORTEPIAN

dobry sprzedam wyjątkowo tanio. Wiadomość: Będzin, Małachowskiego 9, Kagan. 4397

ZGUBIONE DOKUMENTY

TECZKA SKÓRZANA

zaginęła w dniu 7 bm. na stacji Sosnowiec. — Wewnątrz różne papiery firmowe, 3 świadectwa imienne Banku Rolnego, zastrzeżenie zrobione. Znalazca zechce zwrócić do firmy M. Łempicki Sosnowiec ul. Małachowskiego 26. — Wynagrodzenie zł. 50. 4360

Różne

BIURO PISANIA PODAŃ

do władz administracyjnych oraz przepisywań maszynowych

BOLESŁAWA WYLONA

Sosnowiec, Warszawska 12 (parter). 4379

Zakład pieczątkarski Lucjan Stybliński

Sosnowiec, 1-go Maja 26 i ul. Małachowskiego 9, telefon 618.82 — wykonuje pieczątki, szyldy emaliowane i t. p.

WYBIELA

usuwa piegi, udelikatnia cerę krem „ORLANDO". 4006

SŁUŻĄCE,

bufetowe, kelnerki polecamy. Różne mieszkania do wynajęcia. Sosnowiec, Biuro Zleceń „ORZ" 3 Maja 1. 4365

RADIOODBIORNIKI

Philips — Telefunken Kosmos — Elektrit Union

poleca firma 4283

„METEOR"

Sosnowiec, Warszawska 6

tel. 6.27.09

Tapczany

otomany nowoczesne, fotele leniwce, klubowe materace, kozetki, stoły, krzesła, przeróbki ceny niskie, warunki dogodne — Zakład Tapicerski Tomczyk — Sosnowiec, 1 Maja 14, tel. 63105. 3734

SPRZEDAM

50 prętów placu z nowym domkiem robotniczym front wolny do budowy. Wiadomość — Kurier Zachodni. 4351

SPRZEDAM

cztery morgi ziemi za cenę 900 zł. Miejscowość letniskowa. Czarny Las, gm. Rabsztyn, Franciszek Żurek. 4346

Wytwórnia MEBLI GIĘTYCH Piotr Nowak

Będzin, ul. Gzichowska 22, telefon 71057 poleca fotele, półfoteliki, krzesła wiedeńskie różnych fasonów oraz stoliki, kwietniki wieszaki, etażerki i t.p. 3956

DOM

do sprzedania tanio w centrum miasta z powodu wyjazdu. Zgłoszenia: Zawiercie, Górnośląska 6. 4314

Amerykańskie piece stałopalne

Marki H & V

Wyrób krajowy

Piec o niezrównanych zaletach:

Jeden piec ogrzewa 2—4 pokoi, 4335

Nieprzerwane opalanie dzień i noc,

Nowoczesna konstrukcja i estetyczny wygląd, Niedościgniona oszczędność paliwa.

Do nabycia w każdym składzie żelaza

Prospekty wysyła i bezpłatnych porad udziela Generalne Przedstawicielstwo

Fa. BRACIA BRUECKNER

Centr. Katowice, Sienkiewicza 23, tel. 327-39

SZPLINTMASZYNĘ

(automat) do wyrobu szplintów (zatyczek) kupię. Oferty wraz z ceną kierować do Administracji pod „Gotówka". 4337

KAFLE

białe i kolorowe od 15 gr. sprzedaje Chrześcijańska Wytwórnia Będzin, Czeladzka 31. 4398

MAM

w Dąbrowie do sprzedania każdą ilość cegły maszynowej bardzo tanio. Wiadomość L. Sadkowski, Będzin, — Grobla 5. 4396

DO SPRZEDANIA

kredens, stół, krzesełka i biurko Piłsudskiego 48 m. 7. 4395

HURTOWA

i detaliczna sprzedaż

SWIEC na GROBY

w Składzie Materiałów Aptecznych i Farb

M. Japiełłowicz i S-ka

3-go Maja 7. 4389

DRZWI

okna i futryny używane do sprzedania. Obejrzeć można: Stow. Rob. Chrześc. Dąbrowa, Kościuszki 18, codziennie po południu. 4402

ZAKŁAD Wyrobów Drzewnych Kazimierza Kołkiewicza

Dąbrowa, Sienkiewicza 27, tel. 68.237, poleca: styliska do kilofów, siekier, łopat, młotków. Także: miotły, żerdzie, połowice, paliki, szprychy, taczki, drabiny. Również drzewo grabowe, jesionowe, dębowe, akacjowe itp. użytkowe i opałowe. 4401

KUPIĘ

maszynę do pisania, używaną w dobrym stanie. Zgłoszenia do administracji pod M. Z.

DOBRE OŚWIETLENIE DAJE WIĘCEJ NIŻ KOSZTUJE!

1 kilowatogodzina pozwala nam na świecenie

żarówką	25	watową	przez 40	godzin
„	40	„	„ 25	„
„	60	„	„ 16,6	„
„	75	„	„ 13,3	„
„	100	„	„ 10	„

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

B. Felczer

Szpitala św. Łazarza w Warszawie — H. Rudziński przyjmuje w godzinach od 18 — 20. Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 2.

SPROSTOWANIE

W ogłoszeniach z dnia 1 i 3 października zamiast właściwego nazwiska M. Łebkowska lekarz-dentysta, podano mylnie M. Libkowska lekarz-dentysta Dąbrowa Górnicza, Sobieskiego 28. 4197

WDÓWKA

przyjezdna, inteligentna, absolutnie samotna zajmie się gospodarstwem samotnego pana. Zna doskonale gospodarstwo miejskie i wiejskie. Referencje. — Sosnowiec, 3 Maja 1-1, Irena. 4503

PANI!

dbająca o wygląd swej linii — pasy biustonosze nosi tylko z chrześcijańskiej pracowni „Nina", Sosnowiec, Wawel 12 Willa. Robota solidna. Ceny konkurencyjne. 419

KINO ZAGŁĘBIE

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ

Krwawe walki na Dalekim Wschodzie

genialny mongoł **INKISZYNOW** w podwójnej roli: jako okrutny generał **Ling** i Mr. **Wong** przemytnik broni w filmie

„Tajemnice żółtego miasta"

akcja rozgrywa się na terenie wojny chińsko-japońskiej

Początek seansu o godz. 15-ej

KINO-TEATR „PATRIA"

L. Marcinkowski i S-ka w Sosnowcu

dawn. Kino Palace

DZIŚ DZIŚ

ERROL FLYNN

pamiętny z filmów „Szarża lekkiej brygady" i „Kapitan Blood" w przepięknym dramacie

„ATAK O SWICIE"

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 43 ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI